

KURIER WILEŃSKI

DZIENNIK POLSKI NA LITWIE

Rok założenia 1840

nr 229 (13522)

Piątek, 27 listopada 1998 r.

cena 1 Lt

DZIŚ W NUMERZE:

- * Rosjanin poprosił o azyl - str. 2
- * Na Litwie najdrożej - str. 3
- * Był to wspaniały wieczór rodzinno-muzyczny - str. 4
- * Region w statystyce - str. 5
- * Włosy do ramion, czarna skórzana kurtka - tak wygląda duszpasterz przestępców - str. 6
- * Co nowego w świecie sportu - str. 7
- * Odnaleziono bramę Jerycha - str. 8
- * Lordowie tracą przywileje - str. 9
- * Pół miliona mężczyzn spędza czas z „Internetem” - str. 12

PRZEKROCZONA GRANICA

„Obrona języka litewskiego, aczkolwiek absolutnie uzasadniona i konieczna, dawno już przekroczyła granicę tzw. obrony koniecznej i w tej chwili oscyluje ku stosowaniu terroru językowego” - powiedział wczoraj poseł Jan Sienkiewicz podczas konferencji prasowej w Sejmie RL.

Zdaniem posła, obecne władze litewskie kontynuują politykę Litwy Kowieńskiej, gdy za nauce dzieci po polsku, używanie języka polskiego karano grzywnami pieniężnymi, a nawet aresztami. W wyniku czego po społeczności polskiej na Kowieńszczyźnie nie zostało dzisiaj prawie śladu. Cały szereg posunięć władz litewskich teraz dowo-

dzi, iż ta polityka jest nadal konsekwentnie realizowana z poprawkami, które wypływają z koniunktury międzynarodowej. Poseł Sienkiewicz stwierdził, że w chwili obecnej zna wiele przykładów, gdy za nieprzebranie Ustawy o języku urzędowym karani są nie tylko drobni biznesmeni za np. napisy na kioskach w języku mniejszości, ale też i nauczycielka polskiej szkoły.

Tadeusz Filipowicz, zastępca prezesa Zarządu Głównego ZPL, poinformował, że na ręce Vytautasa Landsbergisa, przewodniczącego Sejmu litewskiego zostały przekazanych około 15 tys. podpisów mieszkańców Wileńszczyzny. Domagają się oni, aby nie

był znolizowany art. 4 Ustawy o mniejszościach narodowych. Przewidywał on bowiem, że w lokalnych urzędach obok języka urzędowego, używa się języka miejscowego. Tymczasem w grudniu Sejm ma rozpatrzyć projekt nowelizacji tego artykułu, który wyeliminowałby stwierdzenia faktu „obcozości” używania innego języka. - Dotychczas nie wszyscy urzędnicy przestrzegali tego zapisu, a po znolizowaniu Ustawy o mniejszościach narodowych w ogóle praktycznie obcowanie ograniczy się tylko do języka państwowego - stwierdził kategorycznie Filipowicz.

- Oczywiście istnieje jawna sprzeczność między Ustawą o jez.

urzędowym a Ustawą o mniejszościach, ale dlaczego chce się ją eliminować kosztem ustawodawstwa dotyczącego używania języków własnie mniejszości? - pytał poseł Jan Sienkiewicz.

(Dokończenie na str. 2)

Jak powitamy nowe tysiąclecie?

Co trzydzieste pokolenie ludzi może przeżyć zmianę tysiącleci i nam właśnie przypadł ten zaszczyt.

Jak powinniśmy pożegnać mijające tysiąclecie, by to wydarzenie zostało w naszej pamięci jako bardzo ważne.

Wczoraj został przedstawiony projekt programu „Wilno 2000”. Projekt składa się z trzech części. W ostatnim roku mijającego tysiąclecia planuje się szereg imprez teatralnych, akcji dobroczynnych. W ostatnią minutę 1999 roku zabrzmią wszystkie kościelne dzwony w Wil-

nie, a także dzwony w rękach każdego, kto żegna wiek XX.

W ostatniej minucie roku bieżącego mer Wilna Rolandas Pakšas uruchomi zegar, który będzie wskazywał, ile czasu dzieli nas do początku trzeciego tysiąclecia. Jak twierdzi koordynator programu Ruta Vanagaite, będzie to ładny zegar, ale tragiczny, wskazujący bowiem będzie, jak nieubłaganie mija czas. (Dokończenie na str. 2)

Walka z przemytem czy biurokracja?

Do redakcji zwróciła się nasza Czytelniczka J. L., która opowiedziała o biurokratycznych „porządkach”, panujących na przejściu granicznym między rejonami sołecznickimi (Litwa) i worońskim (Białoruś), nawet w tak ekstremalnych wypadkach, jakim jest pogrzeb. Otóż, gdy zmarł jej ojciec, mieszkaniec przygranicznej białoruskiej wsi Podzittwa, należącej do parafii ejszyskiej, zaistniał nie lada problem pochowania go obok żony, spoczywającej prawie od dwóch dziesięcioleci na parafialnym cmentarzu w Ejszyskach. Gdy po „obiciu wszelkich progów i wędrowkach od Annasza do Kafjasza” wreszcie doszło do eksportacji zwłok, okazało się, że towarzyszyć nieboszczykowi do miejsca pochówku mają prawo zaledwie 2 osoby spośród licznej rodziny i sąsiadów, pomimo że zabiegali o pozwolenia na przekroczenie granicy...

- Przecież żadnych kłopotów z uzyskaniem przepustek nie było. Codziennie można było je otrzymać w Sołecznikach na 7 dni, (za minimalną opłatą) po złożeniu odpowiednich dokumentów, potwierdzających obecność po stronie białoruskiej krewnych, grobów. Takie zezwolenie, w razie potrzeby, można było przedłużyć. Należało tylko postawić pieczętątkę i wpisać odpowiednią adnotację. Z tego korzystało około 1,5 tysiąca mieszkańców przygranicznych miejscowości.

(Dokończenie na str. 3)

(Dokończenie na str. 3)

Patronat prasowy „KW”

W hołdzie pamięci profesorowi

„Geniusz, geniusz zapomniany w naszym kraju” - wykrzyknął po przeczytaniu pierwszych prób poetyckich Adama Mickiewicza prof. wymowy i poezji Uniwersytetu Wileńskiego Leon Borowski (1784-1846). Poznał się on

nie tylko na Mickiewiczu, ale i na innych swoich uczniach, jak Słowacki, Zan, Odymiec, Kraszewski... Za jego profesury w Wilnie nastąpił największy przełom w dziejach literatury polskiej - narodziny poezji narodowej. O tym

jest m. in. mowa w epitafium autorstwa Marii Konopnickiej znajdującym się na pomniku prof. Leona Borowskiego, który został pochowany na Cmentarzu Bernardyńskim w Wilnie.

(Dokończenie na str. 2)

Po złożeniu kwiatów przy pomniku prof. Leona Borowskiego na Cmentarzu Bernardyńskim. Fot. Marian Paluszkiwicz

POLSKIE LINIE LOTNICZE - POLISH AIRLINES

LOT

Dogodne połączenia z Wilna przez Warszawę do:

- Athens,
- New York,
- Chicago,
- Los Angeles,
- Pekin,
- Istambul,
- Tel Aviv.

Wilno, tel. 73-90-20. (Zam. 359)

BANK PEKAO S.A.
Grupa PEKAO S.A.

Przedstawicielstwo w Wilnie
Palangos 1/10 - 16, 2001 Wilno
Tel./fax 61-15-41, 22-38-44

4 770799 000005

KALEJDOSKOP AKTUALNOŚCI

Sesja Zgromadzenia Bałtyckiego

Wczoraj w stolicy Estonii Tallinnie rozpoczęła się trzynasta sesja Zgromadzenia Bałtyckiego "Państwa bałtyckie w zjednoczonej Europie". Dziś przemawiać tu będzie kierownicza delegacja Sejmu litewskiego w Zgromadzeniu Bałtyckim Laima Andrikiene.

W sobotę na sesji Zgromadzenia Bałtyckiego o kierunkach reform i integracji w energetyce litewskiej będzie mówić wiceminister gospodarki Viktoras Valentukevicius.

Seminarium bankowców

W Banku Litewskim trwa się seminarium przedstawicieli banków centralnych krajów Europy Środkowej i Wschodniej. Rozpatruje się tu przyczyny i lekcje kryzysu w Azji Południowo-Wschodniej i Rosji, a także wpływ na rynki Europy Środkowej i Wschodniej.

Omówiono też zmiany polityki monetarnej kwestie dysponowania zasobami zagranicznymi oraz wcielenia w życie polityki monetarnej.

Na seminarium poza Litwą uczestniczą kierownicy departamentów banków centralnych Bułgarii, Czech, Estonii, Łotwy, Polski, Rumunii, Słowenii i Węgier. Wśród przemawiających będą przedstawiciele banku centralnego Norwegii, Banku Rozliczeń Międzynarodowych oraz szwajcarskiego banku "Credit Suisse First Boston".

Konkurs domów

Na Litwie w ciągu pierwszego półroczu inwestycje na domy mieszkalne stanowiły około 224 mln litów, czyli o 2,7 proc. mniej w porównaniu z tym samym okresem roku ubiegłego.

W tym roku wydano 810 zezwoleń na budowę domów mieszkalnych lub mieszkań, przyjęto do użytku 1 tys. 668 mieszkań. Najwięcej mieszkań zbudowano w powiatach wileńskim (568) i kowieńskim (345).

Ministerstwo Środowiska w tym roku ogłosiło konkurs na projekt domu mieszkalnego, przeznaczonego dla rodzin potrzebujących opieki społecznej i młodych małżeństw. Ma on na celu opracowanie najlepszych powielanych projektów technicznych, według których byłoby budowane wynajmowane przez samorządy mieszkania.

Projekty zgłoszone na ten konkurs od 1 do 10 grudnia będą ekspozowane w Ministerstwie Środowiska.

Najwięcej zarabiają Estończycy

Według danych Departamentu Statystyki, wśród krajów bałtyckich w trzecim kwartale br. największe wynagrodzenie miesięczne brutto w całej gospodarce było w Estonii - sięgało 284,4 USD, co stanowi o 0,6 proc. mniej w porównaniu z poprzednim kwartalem.

Na Litwie przeciętne wynagrodzenie miesięczne brutto w całej gospodarce wynosiło 259,41 USD (opócz przedsiębiorstw indywidualnych), czyli o 4 proc. więcej niż w poprzednim kwartale.

Na Litwie przeciętne wynagrodzenie w trzecim kwartale sięgało 237,82 USD.

Przeciętna miesięczna emerytura w trzecim kwartale również największa była w Estonii - 89,6 USD.

Historia samorządu

Po raz pierwszy na Litwie wczoraj w Szawlach rozpoczęła się konferencja na temat historii samorządu. Uczestniczą w niej naukowcy, politycy oraz urzędnicy z Litwy, Łotwy i Estonii.

Czas wolny żon

Z inicjatywy żony premiera Nijole Vagnorienė małżonki rezydujących na Litwie dyplomatów zagranicznych wczoraj odwiedziły wystawę-wyprzedaż. Zorganizowała ją poniewieśka spółka akcyjna "Tulpe" w hotelu "Lietuva".

Niedawno żony dyplomatów odwiedziły Birżę, gdzie degustowały produkcie birżańskiej mleczarskiej spółki akcyjnej i podziwiały wyroby fabryki "Siulus".

Rosjanin poprosił o azyl

Rosyjski dziennikarz poprosił o azyl polityczny na Litwie. Na razie uzyskał prawo do tymczasowego pozostania w kraju do momentu, aż zostanie rozpatrzone jego prośba o azyl.

49-letni Władimir Jakowlew, pracujący w niezależnej gazecie "Nowaja Rossija" został zatrzymany przez litewską policję graniczną w pociągu relacji Warszawa-Wilno. Rosjanin nie miał litewskiej wizy, wymaganej od obywateli rosyjskich przy wjeździe na Litwę. Dziennikarz wsiadł do pociągu na terenie Białorusi. Wyszadzony z pociągu Jakowlew odmówił powrotu na teren Białorusi i poprosił o azyl polityczny.

Janas Vidickas, zastępca dyrektora Departamentu Migracji przy Litewskim MSW poinformował "Gazetę", że dziennikarz na razie został umieszczony w tymczasowym areszcie dla nielegalnych imigrantów.

Na razie nie wiadomo, jakimi względami rosyjski dziennikarz motywował swoją decyzję o azylu. **JJK**

"Szwiesza" w rejonie sołecznickim

Dziś zespół pieśni i tańca Wileńskiego Uniwersytetu Pedagogicznego "Szwiesza" rozpoczyna dwudniową podróż koncertową po Litwie Wschodniej.

Pierwszy koncert "Szwieszy" odbędzie się w szkole średniej "Auszra" w Jaszunach. Następnie zespół wystąpi w Ejszyskiej Szkole Średniej im. Stanisława Rapolionisa. W sobotę "Szwiesza" da koncert w sali Sołeczniczej Szkoły Średniej im. 1000-lecia Litwy. **(ELTA)**

KALENDARIUM

* Piątek (27. XI) jest 331 dniem 1998 r. Do końca roku pozostało 34 dni.

* Znak Zodiaku - Strzelec.

* Imieniny: Franciszka, Ody, Waleriana, Wirgiliusza.

* Wschód słońca - 7.11, zachód - 15.01. Długość dnia 7 godz. 50 min.

* Księżyc. Przed pełnią - 2 godz. 23 min.

* Do 2000 roku pozostało 400 dni.

Z konferencji prasowej

W 2001 roku - zakończymy reformę

- takiego zdania jest dyrektor Departamentu Prawa i Regulacji Rolnych Ministerstwa Rolnictwa RL Albinas Raudonius. Oznajmił on to wczoraj na konferencji prasowej, zwołanej z okazji pierwszej rocznicy powołania Departamentu. Pokróćce zapoznał dziennikarzy z zakresem prac, które wykonuje Departament, z jej wynikami. Podkreślił przy tym, że reformę rolną zrealizowano już w 60 proc. Jeżeli w przyszłości nie będzie kłopotów z jej finansowaniem, prace zostaną zakończone w przewidzianym terminie. Przystawimy przełom w przebiegu reformy nastąpi, zdaniem dyrektora, wiosną roku przyszłego. Teraz cała armia - 900 mierniczych projektuje i dokonu-

je pomiarów gruntów.

W roku bieżącym na finansowanie reformy wydatkowano ponad 30 mln Lt, ale do końca roku zabrakło jeszcze około 10 mln Lt. Jednakże, jak powiedział A. Raudonius, pieniądze te w najbliższym czasie zostaną przydzielone.

Przygotowano i podjęto wszystkie ustawy i akty poustawowe (z wyjątkiem dotyczących ziemi wykupywanej przez państwo), więc nie stoi na przeszkodzie, by reforma nabrała tempa. W ciągu roku bieżącego właściciele ziemi otrzymają 51 mln Lt kompensacji. Obecny rząd zobowiązał się też stopniowo wypłacać zaległą z poprzednich lat kompensate za ziemię.

Danuta WOJTUSIAK

PRZEKROCZONA GRANICA

(Dokończenie ze str. 1)

Zapowiedział on też, że wystąpi z interpelacją, aby wszystkie kwestie dotyczące używania języków regionalnych były regulowane przez Ustawę o mniejszościach.

Posel uważa również, że powodem zainicjowania nowelizacji art. 4 Ustawy o mniejszościach była uchwała samorządu

rejonu wileńskiego o równoległym używaniu języka polskiego. Wywołała ona ostrą reakcję strony litewskiej, gdyż była przyjęta w nieodpowiednim czasie. Podobna uchwała od kilku lat obowiązuje w rejonie sołeczniczym. Jest spokojnie wykonywana i nie wywołuje żadnych konsekwencji.

Zygmunt ŻDANOWICZ

Jak powitamy nowe tysiąclecie?

(Dokończenie ze str. 1)

W ciągu przyszłego roku w wyniku sondażu wytypowanych zostanie 100 najbardziej wybitnych Litwinów drugiego tysiąclecia.

Uczestnikiem programu jest telewizja TV3. 25-godzinny program - transmisja "Dnia Tysiąclecia" czyli 31 grudnia 1999 roku, w czasie której największe telewizje świata transmitować będą uroczystości pożegnania XX, wieku należy do najbardziej ambitnych projektów TV3. Za pośrednictwem tej telewizji 800 mln. widzów na całym świecie u-

schyłku tysiąclecia ujrzy cząstkę Litwy, o której niektórzy, być może, dowiedzą się po raz pierwszy.

"Kres drugiego tysiąclecia - to chwila magiczna. Nie wpadamy w pesymizm - to nie koniec świata, raczej kres wszelkich katalizmów przeprowadzanych u schyłku tysiąclecia. Bądźmy dobrej myśli, wszak wiele zależy od nas samych, od tego, z czym wkroczyliśmy do nowego tysiąclecia" - powiedział doradca prezydenta Dariusz Kuolys.

Mirosława JANUSZKIEWICZ

W hołdzie pamięci profesorowi

(Dokończenie ze str. 1)

Do dnia dzisiejszego, a szczególnie - chcę to zaakcentować - nawet w roku 200-lecia urodzin Adama Mickiewicza, tego miejsca wiecznego spoczynku odkrywcy talentu poety oficjalnie nie odwiedziła żadna delegacja, mimo że w Wilnie przebiegało wiele przedsięwzięć, których uczestnicy powinni znać imię Leona Borowskiego i jego zasługi dla literatury romantycznej.

Wczoraj po raz pierwszy zrobili to (przyszli z kwiatami) uczestnicy wycieczki - członkowie Klubu Świat Książki z Warszawy, o których pobycie w

Wilnie (opiekunie się nimi UAB "Helturas") już pisaliśmy na łamach "Kuriera". Po złożeniu hołdu pamięci Człowieka, bez którego wyczucia być może nie mielibyśmy Mickiewicza, uczestnicy wycieczki, w szczególności dziennikarze prasy, radia i telewizji, zainteresowali się godnym pożalowania stanem wielu zabytków Cmentarza Bernardyńskiego.

105-osobowa wycieczka, w której składzie są m.in. znani pisarze Tomasz Łubieński i prof. Zygmunt Kubiak, wczoraj podążyła wileńskimi śladami Wieszcza.

Jerzy SURWIŁO

Cała wycieczka nie mogła się "zmieścić" w obiektywie naszego fotoreportera, dlatego też jedna grupa jej uczestników została utrwalona przy hotelu "Lietuva".

Fot. Marian Paluszkievicz

WCZORAJ NA LITWIE

Prezydent Valdas Adamkus spotkał się z alpinistą Vladasem Vitkauskasem, a jego żona Alma Adamkiene odwiedziła Szkołę Średnią im. Žemėlasia w rejonie pokrojskim, Radziwiłłską Bibliotekę Publiczną oraz Sidabrąską Szkołę Średnią w rejonie radziwiłłskim.

A. Adamkiene wręczyła dar bibliotece. W szkołach pierwsza dama kraju podpisała umowy o założeniu ośrodków zajęć pozalekcyjnych. Na ten cel A. Adamkiene ze swego funduszu przeznaczyła obu szkołom po 30 tys. litów.

Na Litwę przybył pomocnik sekretarza generalnego NATO, dyrektor Departamentu Zbrojeń Norman Ray oraz kierownik wydziału planowania i polityki tego departamentu Diego Ruiz Palmer. Dzisiaj goście spotkają się z kierownictwem Ministerstwa Ochrony Kraju i dowództwem wojskowym, specjalistami funduszu broni, konfederacji przemysłowców oraz instytucyj naukowo-badawczych.

W gmachu Sejmu kontynuuje obrady konferencja stowarzyszenia kierownictwa wyborczego Europy Środkowej i Wschodniej "Jawność i praworządność procesu wyborczego".

Departament Ciel odwiedziła grupa ekspertów Komitetu ds. Prawa Rady Europy. Podczas spotkania z kierownictwem i specjalistami departamentu omówiono kwestie zapobiegania praniu pieniędzy.

W Ministerstwie Oświaty i Nauki odbyło się posiedzenie kolegium. Omówiono na nim tryb organizowania i przeprowadzenia egzaminów maturalnych w szkołach średnich w roku szkolnym 1998-1999, egzaminy końcowe w szkole podstawowej (dziesięcioletniej).

Walka z przemytem czy biurokracja?

(Dokończenie ze str. 1)

Radykalne zmiany nastąpiły w czerwcu br., gdy sołecznicze przejścia graniczne zostały podporządkowane Orańskiej (wareńskiej) Jednostce Straży Granicznej z ośrodkiem w Druškieniach. Wówczas nawet pieczęć z Sołecznik wywieziono. Przepustki zaczęto wydawać tylko w ciągu dwóch dni w tygodniu: we wtorki i piątki, od godz. 13 do 17. Zlikwidowano też zasadę przedłużania uzyskanych poprzednio przepustek. Za każdym razem należy od nowa składać dokumenty potwierdzające obecność rodziny za granicą. W wyniku "nowych porządków" w kolejkach, na dworze stoi około 100 osób. Prawdziwa "bomba" wybuchła w przededniu Zadzuszek. Nie obyło się bez interwencji mera. Jednakże komendant Orańskiej Jednostki Straży Granicznej uporczywie twierdził, że uczyniono to, by ograniczyć wwożenie (wnoszenie) do Litwy alkoholu (legal-

nie przekraczając granicę można posiadać 2 butelki). Powiedział też, że wysłano do białoruskiej straży granicznej spis 5 tysięcy obywateli Litwy, przekraczających granicę, z prośbą, by tam sprawdzono i potwierdzono obecność ich krewnych na Białorusi. Jednakże białoruska strona absolutnie nie jest skora do spełnienia prośby orańskiej straży granicznej. Nadal honorują na zezwoleniach nie tylko pieczęć litewską, ale nawet zadowolają się zwykłym stemplem. Tylko orańska straż graniczna znalazła nowy sposób "walki z przemytem".

Jakie jest wyjście? - powtarza pytanie mer rejonu sołeczniczego Józef Rybak.

Należy wywrócić porządek, jakie panowały w czasie, gdy strażnice sołecznicze należały do Wileńskiej Jednostki Straży Granicznej - mówi. - Mamy nadzieję, że interpelacja poskutkuje.

Należy wywrócić porządek, jakie panowały w czasie, gdy strażnice sołecznicze należały do Wileńskiej Jednostki Straży Granicznej - mówi. - Mamy nadzieję, że interpelacja poskutkuje.

Należy wywrócić porządek, jakie panowały w czasie, gdy strażnice sołecznicze należały do Wileńskiej Jednostki Straży Granicznej - mówi. - Mamy nadzieję, że interpelacja poskutkuje.

Danuta DANOWSKA

Reorganizacja departamentu

Rząd postanowił od przyszłego roku zreorganizować Departament Problemów Regionalnych i Mniejszości Narodowych w Departament Mniejszości Narodowych i Wychodźstwa.

Celem reorganizacji jest przekazanie funkcji związanych z problemami regionalnymi innej instytucji, oraz przejęcie przez departament spraw wychodźstwa.

W celu reorganizacji departamentu powołano komisję, której kierownikiem mianowano wiceministra reform administracyjnych i samorządów Vladasa Katkevičiusa.

Ośrodek dla osób z upośledzeniem intelektu

Odtąd możliwość większego obcowania, doskonalenia, pracy i zarabiania będą mieli również niepełnosprawni kowienicy. Zaczął tu działać ośrodek zatrudnienia osób z upośledzeniami intelektualnymi.

Utworzenie takiego ośrodka obiecywano już przed paroma laty, gdy pomoc ofiarowały organizacje ludzi niepełnosprawnych z Danii. Niestety, obojętność urzędników spowodowała przesunięcie terminów. Te skromne pomieszczenia wyremontowano i wyposażono kosztem wspólnoty "Viltis".

W nowym ośrodku młodzi ludzie z upośledzeniami umysłu będą się uczyli muzyki, rysowania oraz szycia.

Przestępcy, drzyjcie!

Z inicjatywy Komisariatu Policji rejonu wileńskiego powstaje ruch wspierania policji przez młodzież szkolną (kurator ruchu - koordynator ds. łączności z społeczeństwem, st. inspektor Tadas Panavas). Wg statutu zatwierzonego przez Departament Policji przy MSW RL, członkiem ruchu może zostać każdy uczeń po osiągnięciu 14 lat. Pod warunkiem, co też zaznaczono w statucie, iż nie ma za sobą "ciemnej przeszłości", wzorowo się zachowuje i chce uczestniczyć w tym ruchu. Głównym zadaniem młodocianego pomocnika policji będzie informowanie policji lub innej instytucji praworządności o przygotowywanych lub dokonanych przestępstwach oraz naruszeniach. Do obowią-

ków drużyn (w każdej z nich będzie tworzona rada, wybierany przewodniczący i jego zastępca) należą także dyżury w szkole i na dyskotekach. Żadnego mrozącego krew w żyłach tropienia przestępców z bronią w rękę, więc mamusia mogą spać spokojnie.

W tym tygodniu zostały już utworzone drużyny w szkołach średnich w Mejszagale (tam już się odbyło zebranie założycielskie), wojskackiej szkole oraz w Mickunaku. Co ciekawe, najczęściej chętnych jest wśród trzynasto-latków. Żeby nie naruszać statutu, ale też nie zniechęcić młodych pomocników, możliwe, że zostaną oni kandydatami na członków ruchu. Uczniowie starszych klas nie wykazują na razie entuzjazmu, chociaż poinformowano

KRONIKA POLICYJNA

Jak podaje dział Sztabu Informacji MSW RL, 25 listopada br. w kraju zanotowano m.in.: 5 obrażeń ciała, 14 chuligańskich ekscesów, 7 rabunków, 1 oszustwo, 136 kradzieży. Uprawdono 13 samochodów, znaleziono 6. Zarejestrowano 10 wypadków drogowych (w tym jedna osoba poniosła śmierć), 10 poarów (jedna ofiara śmiertelna), znaleziono 7 kłó 6 osób, zatrzymano 19 podejrzaných o popełnienie przestępstw.

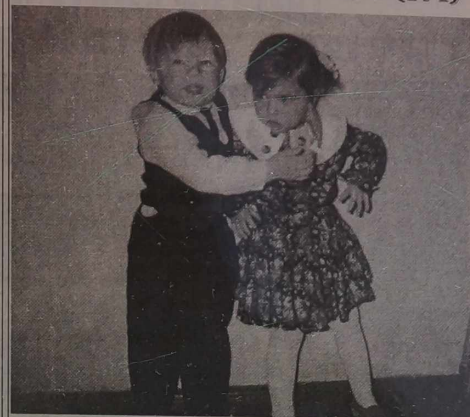
Zrabowali pieniądze i żywność

24 listopada około godz. 22 do domu S.G. (r. ur. 1924), mieszkanki wsi Daniliszkes w rejonie poswolskim, wdali się dwaj zamaskowani mężczyźni. Napastnicy związali gospodynię i zrabowali 350 Lt oraz produkty spożywcze. Podejrzani R.B. (r. ur. 1979) i D.J. (r. ur. 1976), zostali zatrzymani.

"Skok" na sklepy

Do sklepu "Rainele" we wsi Vijotai rejonu jurborskiego we-

KONKURS "MOJA POCIECHA" 104 (171)

NA ZDJĘCIU - Ewelina LACH i Marek JUCHNIEWICZ. Marek jest wujkiem Eweliny. Ewelina ma 5 lat, Marek - 4.

U nas najdrożej

Wśród trzech krajów bałtyckich w październiku na Litwie średnio kosztowały tylko mleko, śmietana i wódka. Najtaniej kupowaliśmy oprawiony drób, masło, jaja, żytni chleb, białe pieczywo, ziemniaki i benzynę A-95E.

Na Łotwie w październiku najwyższą średnią cenę miały wołowina, gotowane kielbasy, cukier, energia elektryczna i benzyna A-

25E. Najtaniej kosztowały wieprzowina, śmietana, twaróg, wódka.

W Estonii w ubiegłym miesiącu średnio trzeba było głównie płacić za wieprzowinę, oprawiony drób, masło, twaróg, jaja, żytni chleb, białe pieczywo, ziemniaki. Najtaniej kosztowały wołowina, gotowana kielbasa, mleko, cukier, energia elektryczna.

oficjalnie, iż uczestnicy ruchu będą mieli udogodnienia przy wstępowaniu na studia w Akademii Prawa i w przyszłości mogą liczyć na pracę w systemie spraw wewnętrznych. Prawdopodobnie starszą młodzież zniechęca fakt, że drużyny będą się składać przeważnie z "małolatów".

Zrzeszeni w ruchu uczniowie otrzymają specjalne odznaki oraz coś w rodzaju kurtki lub kamizelki (podobnej do policyjnej). Niedługo na pewno marzyby się pistolet, ale z tym trzeba jeszcze pociękać...

Ruch wsparcia policji przez młodych finansuje, wg możliwości, organizacja społeczna "Powstrzymaj przestępczość" oraz inni sponsorzy. Bardzo miłym akcentem tego całego przedsięwzięcia będzie też nagradzanie zwycięzców różnych konkursów przeprowadzanych w ramach ruchu.

Irena LITWIN

Przemyt alkoholu - na koniu

25 listopada na terenie rejonu święciańskiego, w pobliżu Hoduszkek funkcjonariusze straży granicznej próbowali zatrzymać nielegalnie przekraczających granicę dwóch mężczyzn, którzy prowadzili konia obciążonego dwoma workami. Jeden z naruszczyeli przysnął J. Jurgielewiczusa, a drugiego - S. Bagdanowiczusa - uderzył i wsoczywszy na konia pojechał na Białorusi. Na miejscu zajścia zatrzymano drugiego intruza, obywatela Białorusi S. Babienkę (r. ur. 1976). Skonfiskowano worki, w których znaleziono 100 półlitrowek różnych napojów alkoholowych produkcji białoruskiej.

Przygotowała D.D.

Kronika kulturalna

Życzenia muzycznemu klanowi

Tuż po zakończeniu rodzinnego wieczoru.

Fot. Tadeusz Ważniewicz

Wszystko ma swój początek. Nad wszystkim powinien czuć dobry duch. Początek - to znana wileńska pianistka Halina Znajdziłowska. Ona też - dobry duch, na spółkę ze swą siostrą - znaną dziennikarką Barbarą Znajdziłowską, m. in. - do niedawna naszą koleżanką redakcyjną. Ryszard Biveinis - dziś uznany kompozytor, i pianista, dziekan wydziału fortepianu i muzykologii Litewskiej Akademii Muzycznej - to syn pierwszej i siostrzeniec - drugiej. Obie z ogromną wrażliwością i oddaniem czuwały nad rozkwitem talentu Ryszarda. A myśły w redakcji zawsze na bieżąco były ze wszystkimi jego sukcesami i nie-sukcesami, dzięki Basi, dla której Rysiek (nazywała go jeszcze inaczej, ale dziś nie uchodził powtarzać tego, zresztą bardzo milego, przezwiska) był kimś bardzo ważnym.

Kształcił się Ryszard Biveinis pod kierunkiem znakomitej pianistki prof. Tatiany Nikolaiewej w Konserwatorium Moskiewskim, później tajniki kompozycji zgłębiał pod okiem samego prof. Vytautas Laurasza. Zdobył w ten sposób dwa dyplomy wyższych uczelni.

Tak się szczęśliwie złożyło,

że żoną Ryszarda została pianistka Rasa Jakutyte. Z tego związku przyszła na świat dwójka muzyków - Karol - dziś już 16-letni i Barbara (6,5 i już się uczy w pierwszej klasie). Oto i cały klan Znajdziłowskich-Biveinisów.

Piękną tradycję koncertów z udziałem rodzin ze sztuką związanych pt. "Z pokolenia na pokolenie" zainicjowano w swoim czasie w Pałacu Działaczy Sztuki (Ratusz). Głównymi osobami wieczoru, który się odbył w ubiegłą środę, byli Halina Znajdziłowska i Biveinisowie. W otoczeniu znanych litewskich wykonawców - na scenie i całego świata muzycznego - na widowni (oczywiście, każdy chętny i kochający dobre muzykowanie mógł być na koncercie). Wśród widzów - prof. Vytautas Lauraszas, Sylwia i Saulius Sondeckisowie, Grażina Rucyte i wielu innych.

...Był to wspaniały wieczór. Rodzinny muzyczny klan zaprezentował się wszechstronnie. Najpierw pianistki Halina Znajdziłowska i Barbara Biveiniete grały na cztery ręce. Potem Karol wykonał Balladę Chopina, a jego ojciec - z ogromnym wyczuciem - Mazurki tego wielkiego kompozytora polskiego. Algirdas Janutas (tenor) zaprezentował kilka utworów z cyklu wokalnego autorstwa Ryszarda Biveinisa do strof poetyckich R. M. Rilke. Au-

szra Stasiunaitė (mezzosopran) śpiewała pod akompaniament Ryszarda Biveinisa hiszpańskie piosenki. Rasa Jakutyte - Biveiniene akompaniowała Virgilijusowi Norreice, który zaśpiewał m. in. jeden z utworów przedwcześnie zmarłego kompozytora Beniaminasa Gorbulsksa. Zmiana nastroju - Gintare Skeryte (sopran) i Rasa Biveiniene (fortepian) - jako interpretatorki muzyki najwybitniejszego przedstawiciela jazzu George Gershwin. Przy tym Gintare śpiewała po angielsku. Potem pianistki - Nijole Ralyte i Rasa Biveiniene na dwa fortepiany zagrały utwór Ryszarda Biveinisa na tematy gershwinowskie, czym wywołały nie lada poruszenie na sali. Efektowny finał tego wieczoru - rodzina Chruzdzišos (senior - jest ojcem chrzestnym Barbary Biveiniete) oraz obaj Biveinisowie utworzyli zespół jazzowy, a solistką - tancerką była ogromnie prezentowałą się rolę i obdarzona złąką choreograficzną mała Barbara.

Nad całością z wyczuciem czuwał muzykolog Vytautas Gerulaitis, który wieczór prowadził. Do gratulacji zebranych przez muzyczną rodzinę również się dotychczas. Pomyślności w graniu i komponowaniu, zawsze pełnej widowni, po prostu - szczęścia we wszystkim.

Halina JOTKIAŁO

Niedzielne Msze Św. w języku polskim w kościołach Wileńszczyzny

- Ejszyszki** - kościół Wniebowstąpienia Chrystusa (tel. 8-250 - 5-67-27) - godz. 9.00, 12.00.
Jaszuny - kościół św. Anny (tel. 8-250 - 5-56-78) - godz. 11.00.
Rudomino - kościół MB Dobrej Rady (tel. 32-01-41) - o godz. 9.00, 13.00.
Rukojnie - kościół św. Michała Archanioła (tel. 58-22-68) - godz. 9.00, 11.30.
Rudniki - kościół Trójcy Św. (tel. 8-250-4-79-22) - godz. 11.00.
Rzesza - kościół św. Stanisława (tel. 58-93-55) - godz. 8.00, 11.30.
Szumsk - kościół św. Michała Archanioła (tel. 53-21-91) - godz. 8.15, 12.00 (10.00 - w Kowalczukach).
Suderwa - Kościół Trójcy Św. (tel. 59-02-87) - godz. 9.30, 12.30.
Sużany - kościół św. Feliksa (tel. 55-02-36) - godz. 11.30, 13.00.
Mejszagola - kościół Wniebowzięcia NMP (tel. 58-42-00, 58-44-93) - godz. 10.00.
Mickuny - kościół Wniebowzięcia NMP (tel. 59-63-97) - godz. 9.00, 11.00.
Miedniki - kościół Trójcy Św. / Św. Kazimierza (tel. 59-72-69) - godz. 9.00, 12.15.
Niemenczyn - kościół św. Michała Archanioła (tel. 57-10-47) - godz. 9.00, 13.00.
Landwarów - kościół Zwiastowania NMP (tel. 238-2-81-41) - godz. 10.00.
Powiewierka - kościół św. Kazimierza - godz. 10.00.
Podbrodzie - kościół św. Józefa (tel. 8-217-5-45-14) - godz. 13.30.
Korkożyski - kościół św. Piotra i Pawła - godz. 16.00.
Turgiele - kościół Wniebowzięcia NMP (tel. 8-250-4-13-30) - godz. 9.00.

J. L.

Karmelava i Kybartai mają swoje herby

Prezydent Valdas Adamkus zatwierdził swoimi dekretemi herby miast Karmelavy i Kybartai.

Podkowieńska Karmelava (Karmelów) samorząd oraz prawa wolnego miasta uzyskała 17 marca 1992 r. na mocy dekretu, podpisanego przez władzę Litwy i Polski Stanisława Augusta. Jego oryginał przechowywany jest w Kowieńskim Muzeum Sztuki M. K. Cziurlionisa.

Gdy w połowie roku 1792 Litwa przypadła Rosji, samorząd karmelawski został rozwiązany, a herb zapomniany.

Przywracając herb uwzględniono i to, że ten herb w roku 1792 herb jest bardzo nietrwały.

Uwaga, weterani zespołu "Wilia"

W niedzielę, 6 grudnia 1998 r. o godz. 15.00 w sali nr 330 Pałacu Kultury i Związków Zawodowych odbędzie

się zebranie weteranów zespołu "Wilia".

Wszystkich serdecznie zapraszamy.

(ELTA)

ZOBACZYĆ, ZWIEDZIĆ...

A najważniejsze - to powitać dziś w naszym mieście św. Mikołaja, który przybywa z północnej Laplandii. Imprezy odbędą się jutro, a dziś Mikołaj będzie się zapoznawał z Wilnem i mieszkańcami. Zaś jutro nie zaprzepaść okazji, aby przyjść na Górę Połufiałową, gdzie odbędzie się wspaniała impreza - budzenie swego Mikołaja. Uczestniczyć w tym również polski zespół artystyczny pieśni i tańca "Wilia", któremu

to i przypaść zaszczyt wyniesienia tego śpiocha do wilnian. Początek - godzina 15.00. Szerzej o wszystkich imprezach w numerze jutrzejszym.

Wystawy

Wczoraj w Wilnie zostały otwarte cztery nowe wernisaze.

Muzeum Sztuki Stosowanej (Arsenal 1)

Autorski pokaz znanej plastykii litewskiej Sofii Vainilaitiene, która przedstawiła swą kolekcję dywanów.

Galeria "Arka" (Auszros Vartu 7)

Ekspozycja rysunków i plastyków litewskich.

Centrum Sztuki Współczesnej (Vokieciu 2)

Autorska wystawa rysunków i malarstwa Kestutisa Palokisa.

Galeria Fotograficzna (Stikliu 4)

Do obejrzenia prace znanego fotografika Algimantasa Kuncajusia.

Teatr

Opera

W niedzielę o godzinie 11.00 dzieci obejrzą moga "Królowe Śnieżkę i siedmiu krasnoludków" (ceny biletów 5 - 11 Lt), wieczorem "Nabuchodonozor" (godz. 18.00, ceny 7-25 Lt).

Narodowy Teatr Dramatyczny

Niedziela, godz. 18.00 - "Maskarada".

Młodzieżowy

Dziś "Podróż do Mekki" (6 - 12 Lt), w niedzielę dzieci obejrzą moga "Pippi Pończoszarkę" (godz. 12.00, 4 - 6 Lt). Wieczorem - "Ojciec" (godz. 18. Cena: 10 - 14 Lt).

Rosyjski Dramatyczny

Dziś o godz. 18.00 "Trzy siostry", jutro o godz. 12.00 "Bajki Puszkina", wieczorem "Miła Pamela" (godz. 18.00). W niedzielę o tej samej porze dzieci obejrzą moga "Królowe Śnieżkę i siedmiu krasnoludków", wieczorem - "Poskromienie złośnicy".

Lele

Dziś "Błękitny piesek", jutro "Wypadek i cztery wróble" (początek przedstawień godzina 12.00, cena biletu 4 lity).

Teatr Dziwaków (scena Domu Prasy)

W sobotę "Kot w butach", w niedzielę - "Szczęśliwy Hans" (godz. 12.00).

Koncerty

Filharmonia Narodowa

Dziś wystąpi Litewska Państwowa Orkiestra Symfoniczna. Dyrygent - Juha Kang (Finlandia).

Akademia Muzyczna

Dziś się rozpocznie XVII międzynarodowy studencki festiwal muzyki fortepianowej. W sobotę - koncert laureatów i gości.

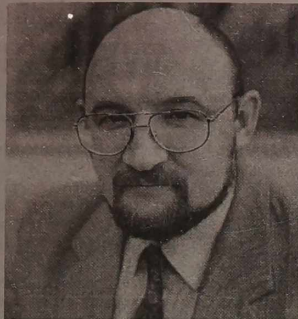
H.G.

W niedzielę zakończyły się obrady III Sesji Zgromadzenia Poselskiego Litwy i Polski. Spotkanie posłów obu krajów było poświęcone przede wszystkim sprawom gospodarczym. Dziś proponujemy Państwu referat p. Artura PŁOKSZTY, członka sejmowego komitetu ds. finansów i budżetu, poświęcony właśnie tym kwestiom.

Rozwój gospodarczy południowych rejonów powiatu wileńskiego

Sytuacja, przyczyny, propozycje

Rozwój gospodarczo-socjalny rejonów południowych powiatu wileńskiego w ostatnich latach nie jest zadowalający, ten region Litwy nadal jest słabo rozwinięty. **Bardzo słaby przemysł, niski poziom produkcji rolniczej, źle rozwinięta drobna i średnia przedsiębiorczość, brak inwestycji warunkują trudną sytuację mieszkańców tych miejscowości, którą dodatkowo pogłębia wielonarodowość regionu.** Takie wnioski przedstawiono w Programie Rozwoju Socjalnego Litwy Wschodniej na lata 1996-2000, opracowanym w roku 1995. Szkoda, iż ograniczono się tylko do ustalenia tego faktu, nie podjęto poważniejszych kroków, które zmieniłyby sytuację gospodarczą regionu. Uwzględniając specyfikę Zgromadzenia ograniczyć się w swym przemówieniu do analizy rejonów wileńskiego i sołecznickiego z zaznaczeniem, że sytuacja nie jest jednakowa na terenie całego powiatu wileńskiego, a szczególnie ją zniekształca miasto Wilno. W swym przemówieniu będę korzystał z danych zawartych w Programie Rozwoju Socjalnego Rejonów Litwy Wschodniej, danych Departamentu Statystyki Republiki Litewskiej oraz danych Wydziału Rozwoju Gospodarczego powiatu wileńskiego.

MIESZKAŃCY

Według danych Departamentu Statystyki Republiki Litewskiej, na początku 1998 r. powiat wileński liczył 894 659 mieszkańców, w tym w mieście Wilnie - 578 437 os., w rejonie wileńskim - 87 592 os., w rejonie sołecznickim - 39 998 osób.

Skład narodowościowy mieszkańców w proc. (1989)

	Litwini	Rosjanie	Polacy	Białorusini	Inni
Powiat wileński	51,9	0,3	32,3	3,4	2,1
miasto Wilno	50,5	20,2	18,8	5,3	5,2
rejon wileński	20,8	9,1	63,5	4,7	1,9
rejon sołecznicki	9,4	5,8	79,6	3,8	1,4

Tendencje przyrostu naturalnego w regionie nie są optymistyczne. W roku 1997 wynosił on na 1000 mieszkańców na Litwie minus 0,9, w mieście Wilnie minus 0,3, w powiecie wileńskim minus 1,6, w rejonie wileńskim - minus 1,8, w rejonie sołecznickim - minus 4,8.

Na podstawie danych Giełdy Pracy według stanu na dzień 1 lipca 1998 r. poziom bezrobocia na Litwie stanowił 5,5 proc., w powiecie wileńskim - 4,9 proc., w Wilnie - 4,2 proc., w rejonie sołecznickim - 13,4 proc. Trudno jest określić stan bezrobocia w rejonie wileńskim, jako że nie ma tam rejonowej giełdy pracy, zaś dane są podawane łącznie z danymi Giełdy Pracy miasta Wilna. Bezrobocie w rejonie wileńskim można oszacować na ok. 10 proc. Poziom bezrobocia w rejonie sołecznickim należy do najwyższych na Litwie i stan taki nie zmienia się już od szeregu lat. Należy tu zauważyć, że dokładne ustalenie poziomu bezrobocia w kraju utrudnia istnienie nieoficjalnego rynku pracy. Wiele przedsiębiorstw handlowych, usługowych i innych stara się nieoficjalnie zatrudniać pracowników, żeby uniknąć płacenia podatków. Osoby zatrudnione nielegalnie nie płacą składek w ramach ubezpieczeń społecznych, przez co nie mają nawet minimalnych gwarancji socjalnych.

W programie rozwoju socjalnego rejonów Litwy Wschodniej zaakcentowano, że dochody finansowe mieszkańców regionu w przeliczeniu na jedno gospodarstwo domowe były o 16 proc. mniejsze niż średnia krajowa. Przy odrębnej analizie według rejonów dysproporcje te są jeszcze większe: w roku 1997 średnie miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło na Litwie 817 Lt, w powiecie wileńskim - 928 Lt, w mieście Wilnie - 993 Lt, w rejonie wileńskim - 667 Lt, w rejonie sołecznickim - 559 Lt. Szczególnie mocno różnią się dochody w przedsiębiorczości, w Litwie Wschodniej są one o 55 proc. mniejsze od średniej krajowej. Co się tyczy wysokości średnich wynagrodzeń w przemyśle, to w rejonie sołecznickim wynosi ona 357 Lt (średnia krajowa - 853 Lt) i jest większa tylko od średniej rejonu skuodaskiego (355 Lt). Sytuacja rodzin pracowników najemnych w rolnictwie jest najgorsza, we wspomnianym już Programie określona została jako krytyczna.

Do r. 1990 znaczna część mieszkańców rejonu była zatrudniona w Wilnie, np. w rejonie wileńskim - ok. 70 proc. Dostosowany do tego był rozkład jazdy środków komunikacji, poszczególne przedsiębiorstwa wysyłały do rejonu autobusy specjalne, w poszczególnych miejscowościach przedsiębiorstwa miały swe oddziały i jednostki produkcyjne. Wszystko to zanikło po drastycznym spadku poziomu produkcji na początku lat 90, obecnie zaś znalezienie pracy w rejonach jest niezwykle trudne.

ROLNICTWO

Głównym źródłem utrzymania ludności wiejskiej rozpatrywanych rejonów jest rolnictwo. Użytki rolnicze w regionie są znacznie uboższe niż średnia krajowa. Co do jakości według punktów wydajności są to liczby następujące: na Litwie - 41,1, w rejonie wileńskim - 36,4, w rejonie sołecznickim - 37,5.

Urodzajność (100 kg/ha), 1997 (1994)	zboże	ziemiaki	warzywa
Litwa	25,1(17,6)	151(94)	149(98)
powiat wileński	18,4(13,2)	121(102)	116(117)
rejon wileński	17,8(13,9)	98(109)	109(142)
rejon sołecznicki	15,9(11,9)	92(88)	61(81)

Jak widać - w okresie ostatnich trzech lat w regionie spadła urodzajność niektórych użytków rolnych, podczas gdy na Litwie w tym okresie średnia znacznie wzrosła. Szczególnie widoczne jest to w rejonie wileńskim.

(Dokończenie nastąpi)

Artur PŁOKSZTO

I w domach miejskich, i w podmiejskiej chacie - nie zapominajcie o prenumeracie

KURIER WILEŃSKI TRWA PRENUMERATA NA 1999 ROK

Codziennie wydanie - indeks 0044

	1 mies.	III mies.	VI mies.
z dostarczaniem przez pocztę	19 Lt	57 Lt	114 Lt
w szkołach	16 Lt	48 Lt	96 Lt
w księgarniach: S.K.			
ul. Auszros Vartu (Ostrobramska) 9	15 Lt	45 Lt	90 Lt
i "Elephas",			
ul. Olandu 3	15 Lt	45 Lt	90 Lt
w redakcji	14 Lt	42 Lt	84 Lt

Sobotnie wydanie - indeks 0172

	1 mies.	III mies.	VI mies.
z dostarczaniem przez pocztę	3,90 Lt	11,70 Lt	23,40 Lt

"Kurier Wileński" można zaprenumerować w każdym urzędzie pocztowym.

Prenumerata dla czytelników za granicą

na I miesiąc -	16 USD
na III miesiące -	48 USD
na VI miesięcy -	96 USD
na rok -	192 USD

Podajemy konto bankowe, na które można wpłacić pieniądze z podaniem dokładnego adresu prenumeratora:

Lietuvos taupomasis bankas,
Sostines skyrius
Pašilaičiu klientu aptarnavimo poskyris,
Banko kodas 60111, valiutine sąskaita Nr 1871006099
Gazety wysyłamy beopłatnie do redakcji - 5 numerów raz tygodniowo.

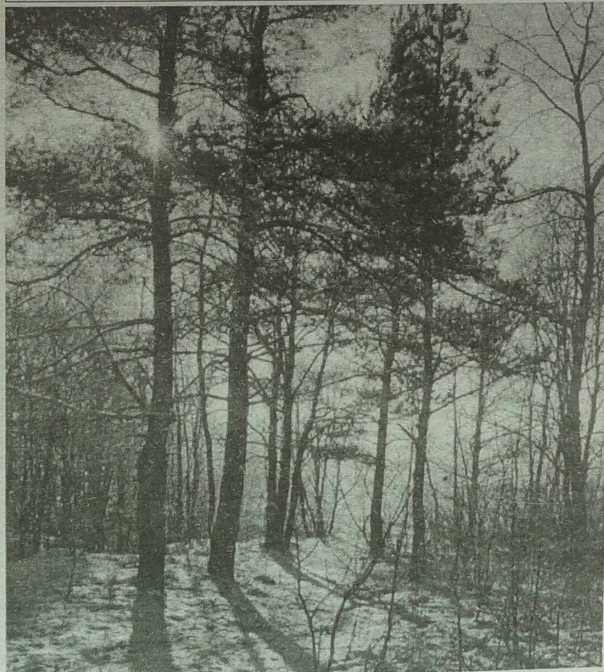
INFORMUJEMY,

że dziennik „Kurier Wileński” można kupić w wileńskich księgarniach: ST. KORCZYŃSKIEGO przy ul. Auszros Vartu (Ostrobramska) 9, „PRZYJAŹŃ” przy ul. Gedimino prospektas (al. Giedymina) 2, „ELEPHAS” na Antokolu, ul. Olandu (Holendernia) 3;

na stoiskach prasowych w sklepie „KOMETA” przy ul. L. Asanaviciuztes 29, w innych sklepach;

w kramiakah z prasą w szkołach:
im. W. SYROKOMLI przy ul. Linkmenu 8, im. Sz. KONARSKIEGO przy ul. Statybininku 5, im. A. MICKIEWICZA przy ul. Kruupu 11;

w kiosku naprzeciwko rynku Hale „RUSISZKA SPAUDA” przy ul. Pylimo 56, jak również we wszystkich kioskach z prasą „LIETUVOS SPAUDA”.

Listopadowy las w zimowej scianie.

Fot. Jan Lewicki

Z kalendarza liturgicznego

W NAJBLIŻSZĄ NIEDZIELĘ -
POCZĄTEK ADWENTU

W najbliższą niedzielę 29 listopada rozpoczyna się Adwent, który jest początkiem nowego roku liturgicznego.

Sam termin Adwent pochodzi od łacińskiego słowa „adventus”, które tłumaczy się w języku polskim jako „przyjście” (advenire - przychodzić). W chrześcijaństwie termin ten stał się klasycznym wyrażeniem na oznaczenie czasu przygotowania do Święta Narodzenia Pańskiego, podczas którego wspominamy pierwsze przyjście Syna Bożego na ziemię do ludzi. Jednocześnie wzrok wiernych kieruje się ku niebu w oczekiwaniu Jego powtórnego przyjścia na końcu czasów.

Z tego więc względu Adwent jest okresem pobożnego oczekiwania, przepelnionego tęsknotą za Bogiem, wyrażającą się w błagalnym wołaniu: „Przyjdź, Panie!” Teksty liturgiczne Adwentu ukazują postacie świętych, którzy poprzedzili lub przepowiadali przyjście Mesjasza, oczekiwanego przez ludzi: Najświętsza Maryja Panna, proroka Izajasza, świętego Jana Chrzciciela.

W polskiej tradycji Adwentu odprawiana jest przez kolejne cztery niedziele Msza św. wotywna, zwana *roratami*, sprawowana ku czci Najświętszej Maryi Panny. Nazwa roraty pochodzi od pierwszego słowa antyfony: *Rorate caeli desuper - Spuście niebiosa z góry...*, którą rozpoczyna się wspomniana Msza św. W

czasie rorat pali się na ołtarzu dodatkowa świeca woskowa z białą lub niebieską wstążką, nazywana potocznie *roratką*. Używanie tej świecy podczas liturgii ma szczególne znaczenie - symbolizuje bowiem Jezusa Chrystusa - prawdziwe światło.

Kościół na początku rorat pogrążony jest w ciemnościach. Dopiero na „spiew” „Chwała na wysokości Bogu” w kościele zapalają się wszystkie światła.

W czasie Adwentu używany jest też wieniec adwentowy. Zwyczaj przygotowania wienców w kościele jest stosunkowo młody, pierwsze wzmianki bowiem o wieniec pochodzący z Niemiec z XVIII wieku. U nas, na Wileńszczyźnie ten zwyczaj jest mało znany. Wieniec adwentowy wykonuje się z gałązek świerka lub sosny, a na obwodzie umieszcza się cztery świece, światło czterech świec zapalonych stopniowo w kolejną niedzielę Adwentu symbolizuje zbliżanie się do Prawdziwej Światłości. Zielone gałązki oznaczają życie i nadzieję. W całości zaś wieniec jest obrazem wspólnoty kościoła, który oczekuje w miłości i radości na Chrystusa Pana.

Warto przytoczyć słowa teologa O. Piusa Parscha o Adwent: „Adwent jest wyraźnie czasem pragnienia, tęsknoty i oczekiwania. Jeżeli pokarm ma nas żywić, ciało musi odczuwać głód. Tak to kościół przez cztery tygodnie daje nam odczuwać głód duchowy i łaski odkupienia”. Wierni mogą skorzystać z tej szansy.

Duszpasterz przestępców z Paryża

W październiku w Polsce gościł ksiądz Guy Gilbert, spotykał się z tzw. trudną młodzieżą. Ich opiekunami - świeckimi i duchowymi. Kim więc jest ten nietypowy ksiądz z Francji. Od 33 lat jest duszpasterzem przestępców w Paryżu. Jeździ na motorze po mieście, wyszukując ludzi z problemami. Dla nich założył farmę w Prowansji, gdzie prowadzi resocjalizację młodzieży z marginesu. Jest autorem kilkunastu książek, które stały się bestsellerami na rynku czytelnictwa: „Ksiądz wśród bandziorów”, „Drobne kroki miłości”, „Na całość”. Nie nosi sutanny, a swoim wyglądem - włosy do ramion, czarna skórzana kurtka, kowbojki, dżinsy - podkreśla solidarność ze swoimi podopiecznymi. Ma już teraz 66 lat. Zapewne ten ksiądz szkowałby osoby starsze. Na pytanie, jak pomaga młodym przestępcom, ksiądz Guy Gilbert odpowiada, że jest po prostu z nimi, cały swój czas poświęcając dzieciom. Żyje Ewangelią nie mówiąc o Bogu. Dziesięć lat temu pokazał

się w telewizji, promując swoją książkę. Zobaczyło go wtedy 10 mln widzów. Odtąd regularnie występuje przed kamerami, opowiadając o problemach młodych, żyjących w konflikcie z prawem i społeczeństwem.

Dni jego są wypełnione pracą. Modlitwa, telefony, spotkania z przestępcami, poszukiwanie ich. Na farmie dla przestępców, zbudowanej 20 lat temu, jest małe ZOO: krowy, osły, dziki, pawiany, pawie, strusie - około 300 zwierząt. Podopieczni księdza Guy Gilberta przepadają za zwierzętami, opiekując się troskliwie nimi. Być może, w ten sposób równowagę zle traktowane przez dorosłych.

Na pytanie, dlaczego nie chodzi w sutannie, ksiądz Guy Gilbert odpowiada, że chciał wyglądać tak, jak jego podopieczni, być traktowany przez policję i tzw. normalnych ludzi jak oni. Taka była moda przed trzydziestu laty, kiedy zaczynał jeździć na motorze po ulicach Paryża i szukać przestępców.

Na zakończenie spotkania z młodzieżą w Katowicach, w Katolickim

Ośrodku Dziennego Pobytu dla Dzieci i Młodzieży, tak powiedział do nich: „Pozostanie bojownikiem o wolność, miłość i sprawiedliwość. Zajmujcie się słabszymi. Nie trzeba, aby cierpienie zagnęło. Ono jest miarą człowieczeństwa...”

Na podstawie „Gościa Niedzielnego”

Pierwsze spotkanie polskich egzorcystów

Obradujący 11 listopada w Białymstoku polscy egzorcysty i kandydaci na egzorcystów uznali za konieczne powołanie przy Episkopacie Polski koordynatora ich działalności. Przygotowują dokument w tej sprawie.

Celem spotkania była integracja polskich egzorcystów oraz nawiązanie między nimi współpracy. Ich zdaniem, ustanowienie koordynatora ułatwiłoby międzynarodowe kontakty. Ustalono, że polscy egzorcysty powinni spotykać się co najmniej dwa razy do roku.

Odprawianie egzorcystów, to obrzęd liturgiczny, modlitwa, której celem jest odpedzenie złych mocy, uwolnienie człowieka spod ich działania. Praktyki egzorcystyczne sprawował sam Chrystus. W Kościele z mocy

urzędu uprawnieni są do nich biskupi, którzy upoważniają do tego kapłanów. W Polsce jest tylko ośmiu egzorcystów mianowanych przez biskupów.

„Kapłani oddelegowani do posługi egzorcystycznej muszą powtórnie podjąć studia. Nie teologiczne, ale psychologiczne, to znaczy znajomości człowieka” - powiedział o. Benedykt Barkowski, egzorcysta Archidiecezji Białostockiej podczas spotkania z dziennikarzami.

Polscy egzorcysty podkreślają, że trzeba rozróżnić opętanie przez złe moce od choroby psychicznej. Dlatego służą pomocą duszpasterską, ale też ściśle współpracują z psychologami i psychiatrami.

Michałita, ojciec Marian Polak podkreślał, że przed egzorcystami należy przeprowadzić ba-

dania, aby stwierdzić, czy jest to przypadek choroby psychicznej, czy opętania. W pierwszej kolejności sprawdza się, czy dana osoba przeklina Boga i odrzuca rzyce święte. Dodatkowe rzedzy mogą dostarczyć też rozmowy z najbliższymi i obserwacja zachowań człowieka.

„Jeżeli jest to tylko choroba psychiczna, to nie należy odmawiać egzorcystów, tylko modlić się, jak za każdego chorego. Przy opętaniu zaś nic nie pomoże leczenia psychiatrycznego. Dlatego tak ważna jest współpraca między lekarzami i egzorcystami” - uważa o. Marian.

Białostockie spotkanie było pierwszym w Polsce. Wzięło w nim udział siedemnaście duchownych, w tym czterech oficjalnie nominowanych na egzorcystów przez biskupów. (PAP)

ZIARNA WIARY

Magazyn katolicki nr 30

O zagrożeniach dla rodziny

WRÓCIĆ NA DROGĘ
SZCZĘŚCIA

W ostatnią niedzielę października w kościele Ducha Św. w czasie Mszy św. siostra, dr med., psychiatra, teolog Józefa SZŁYKOWICZ mówiła o zagrożeniach dla rodziny. Temat ten doskonale zna z autopsji. Gdy miała 21 lat, zapadła na ciężką chorobę. Była wtedy na studiach medycznych. Zaufała Bogu. Została uzdrowiona. Będąc na stażu ginekologicznym, doznała silnego wstrząsu, widząc zamordowany w wyniku aborcji 3-tygodniowy płód....

Ze sprawą rodzin zetknęła się 32 lata temu, gdy zaczęła pracować jako psychiatra w szpitalu psychiatrycznym, gdzie robiła staż specjalistyczny, potem przez 3 lata była na studium doktoranckim w klinice chorób psychicznych, prowadziła poradnię nerwic. Potem przez 10 lat przebywała w USA. Tam złożyła egzamin na licencję lekarską i po nich była na stażu lekarskim w Kalifornii. Tam zetknęła się z różnymi ludźmi, m.in. bardzo bogatymi, którzy mieli piękne mieszkania, samochody, ale, niestety, nie byli szczęśliwi. Wtedy uświadomiła sobie, jaką drogę wybrała - czy być bogatym, czy szczęśliwym. Wybrała to drugie... Ze Stanów Zjednoczonych wróciła do Polski jako siostra zakonna - Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek.

Siostra Józefa mówiła o problemie nerwic, jakie dziś często występują w wielu małżeństwach. Obserwując ostatnią powódź porównywała ludzkie dramaty, dramaty rodzin, jakie powoduje działanie wbrew naturze, czyli antykoncepcja. Jest to, zdaniem s. Józefy jak i większości lekarzy, szkodliwe i nie dające gwarancji, a jednak w dalszym ciągu popularne. Zetknęła się z ludźmi znerwicowanymi z powodu używania prezerwatyw i innych środków antykoncepcyjnych, m.in. pigulek, które powodują nie tylko różne skutki psychiczne, ale niszczą zdrowie. Choroby wieńcowe, zakrzepowe, nadciśnienie - to skutki zazywania pigulek antykoncepcyjnych.

Przytoczyła przykład z życia. Kobieta po 15 latach małżeństwa dwukrotnie miała zamiary samobójcze. Została uratowana w szpitalu w ostatniej chwili. Mąż był znerwicowany, z poczuciem

winy, że zniszczył jej szczęście. Kiedy zaczęła wnikać w przyczynę ich dramatu, dowiedziała się, że stosują stonkski przerywane i inne środki antykoncepcyjne. Wtedy opowiedziała im o metodach naturalnych. Z własnych obserwacji siostra Józefa jest przekonana, że małżeństwo, które stosuje środki antykoncepcyjne, nie jest szczęśliwe. Tylko metody naturalne dają poczucie szczęścia i są zgodne z prawem Bożym. Natomiast działania antykoncepcyjne są działaniem grzesznym.

Gdyby nawet Kościół zgodził się na metody antykoncepcyjne, to s. Józefa, z punktu widzenia lekarskiego, byłaby w konflikcie z Kościołem.

W encyklice „Humane vitae” papież Paweł VI stwierdził, że działanie antykoncepcyjne jest złem moralnym. Zresztą każde działanie wbrew naturze uderza w człowieka.

Małżeństwa skłócone, bez powodu najczęściej i w większości wypadków mają stonkski przerywane, albo też używają innych metod antykoncepcyjnych. Jej obserwacje nad szczęśliwymi małżeństwami potwierdzają, że małżeństwa szczęśliwe mówią, że ich miłość wzrasta z każdym dniem małżeństwa, które często mają dorosłe dzieci, i które nie wiedzą, jak dziękować Panu Bogu za wspólne życie - to są małżeństwa, które nie zerwały kontaktu z Panem Bogiem, stwórcą, poprzez antykoncepcję. A czy możliwe jest szczęście poza źródłem szczęścia? Miłość poza źródłem miłości. Czyli Panem Bogiem.

Czasami brak wiedzy w stosunkach małżeńskich powoduje nieporozumienia i kłótnie. Ciepłe słowo, zachęta, podtrzymanie jest ważne dla kobiety, a z kolei mężczyzna powinien mieć autorytet w rodzinie. A szacunek, jaki powinny mieć dzieci do rodziców? Jeśli matka mówi jedno, a ojciec coś innego, jakże często jest to powodem nerwicy i nieposłuszeństwa u dzieci.

Ważna w rodzinach jest wspólna modlitwa, która je łączy.

Na zakończenie warto nadmienić, że s. Józefa Szłykowiec urodziła się w Wilnie, a mieszka obecnie w Gdańsku.

Nabożeństwo różańcowe w kościele
oo. franciszkanów pw. Wniebowzięcia NMP

Od pierwszej niedzieli Adwentu (29 listopada) w kościele oo. franciszkanów pw. Wniebowzięcia NMP przy ul. Trockiej rozpoczynają się codzienne nabożeństwa różańcowe, wzorowane na nabożeństwach w Medjugorje. Początek nabożeństwa o godz. 16.00 przy figurze Białej Pani. Inf. wł.

KOSZYKÓWKA

Czwarte zwycięstwo Litwy oraz czwarta porażka Polski w eliminacjach ME'99

Jak już informowaliśmy, drużyna narodowa koszykarzy Litwy w wyjazdowym spotkaniu szóstej kolejki grupy D eliminacji do przyszłorocznych mistrzostw Starego Kontynentu odniosła piękne zwycięstwo nad reprezentacją Bośni i Hercegowiny wynikiem 87:57. Był to jak najbardziej udany rewanż za porażkę przed rokiem w Wilnie. Wówczas Litwa uległa Bośniakom 66:69. Z kolei środowe zwycięstwo różnicą 30 pkt pokazało, iż przegrana Litwy w pierwszej potyczce tych drużyn była tylko tzw. wypadkiem przy pracy. Środowe zwycięstwo Litwy było jej czwartym triumfem w grupie, po którym zajmuje nadal trzecią lokatę, zastawiając (na razie) drugą Bośni i Hercegowinie (porażka Bośniaków w meczu szóstej kolejki była ich pierwszą w rozgrywkach), a pierwszą Chorwacji. Lider grupy D tak jak i Bośniacy ma na swym koncie pięć zwycięstw, z których ostatnie odniósł wynikiem 82:76 na wyjeździe z Estonią - piątą drużyną stawki. Sobotni rywal naszej reprezentacji, Holandia, to obecnie czwarta drużyna tabeli, w której jej trzecie zwycięstwo zapisano po wygranej z Islandią 77:65.

Tabela grupy D

	M	Z	Kosz	Pkt
1. Chorwacja	6	5	470:418	11
2. Bośnia i Her.	6	5	486:470	11
3. Litwa	6	4	488:404	10
4. Holandia	6	3	463:486	9
5. Estonia	6	1	485:531	7
6. Islandia	6	0	456:539	6

Najbardziej do zwycięstwa reprezentacji Litwy w meczu 6 kolejki przyczynił się Arvydas Sabonis zdobywając 23 pkt, z których pierwsze 4 jako pierwszy w drużynie. Drugi pod względem zdobytych punktów w ekipie był Saulius Sztombargas - 19 pkt. Po rzutach właśnie Sztombergasa w 5 min. meczu Litwa prowadziła 14:5. Po kolejnych pięciu minutach prowadzenie wzrosło do 21:8. Później prowadzenie tylko wzrastało, a to dzięki wysiłkom całej drużyny. Zdobyte punkty zapisano u 9 graczy, z których najwięcej u G. Einikisa - 15, Sz. Jasikeviciusa - 10, M. Žukauskasa - 8. Na przerwie koszykarze schodzili z ustalonym wynikiem na 43:25. Druga połowa spotkania rozpoczęła się celnymi rzutami za 3 pkt Sabonisa i Jasikeviciusa i rezultat już był 51:27. Później prowadzenie Litwy przekroczyło trzydziestopunktową granicę. W 36 min. spotkania, grający bez zamiaru A. Sabonis opuścił boisko i udał się na ławkę rezerwowych. Robota była zbrojona.

Nie powiodło się Polsce w meczu szóstej kolejki grupy B. Polacy wyjazdowe spotkanie z Węgrami przegrali po dogrywce 68:78 i zaliczyli w ten sposób czwartą przegraną w grupie zmniejszając do minimum szanse na awans do finałów mistrzostw Europy we Francji.

Pierwsza połowa meczu Polaków z Węgrami była bardzo wy-

równana. Prowadzenie zmieniało się aż dziewięciokrotnie, a przed końcem pierwszej części gry Polacy prowadzili 35:28. Ale już w 30 minucie gospodarze doprowadzili do remisu 47:47. Pięćdziesiąt sekund przed finałową syreną przy stanie 65:65 dla Polski, jej reprezentant - Wojcik - wywalczył piłkę, ale atak nie przyniósł dalszych punktów. Na domiar złego, w ostatnich sekundach Pluta niepotrzebnie sfaulował Wegra, który później z rzutów wolnych doprowadził do remisu 65:65.

W dogrywce przewaga gospodarzy ani na moment nie podlegała dyskusji. Węgrzy grali jak w transie i pokonali Polskę po raz drugi.

Wyniki spotkań 6 kolejki grupy B

Portugalia - Rumunia	61:64
Macedonia - Rosja	89:94

Tabela grupy B:

	M	Z	Kosz	Pkt
1. Rosja	6	6	585:436	12
2. Węgrzy	6	4	445:408	10
3. Macedonia	6	4	476:447	10
4. Polska	6	2	442:459	8
5. Portugalia	6	2	442:483	8
6. Rumunia	6	0	357:514	6

Teraz Polacy, jeśli chcą awansować, muszą dokonać nie lada sztuki, czyli - wygrać pozostałe w eliminacjach mecze, w tym w Moskwie z niepokonaną dotąd Rosją. No cóż - powodzenia.

Następny mecz Polska rozegra w sobotę na własnym terenie z Macedonią.

Pośród wszystkich 30 reprezentacji grających o prawo gry w finałach ME'99, zostały tylko dwie drużyny, które nie doznały jeszcze porażki - Rosja w grupie B oraz Hiszpania grająca w grupie C. Hiszpanie swoją szóstą wygraną zaliczyli przed własną publicznością, wygrywając z Ukrainą 80:51. Ukraina ten mecz przegrała w drugiej połowie, a właściwie ją oddała Hiszpanom, którzy w pierwszej połowie na przerwie schodzili przegrywając 32:34.

W innych spotkaniach tej grupy Białoruś u siebie pokonała Izrael 71:65, z kolei Anglia wygrała z Danią 87:70.

Tabela grupy C:

	M	Z	Kosz	Pkt
1. Hiszpania	6	6	509:364	12
2. Izrael	6	4	462:408	10
3. Anglia	6	3	424:451	9
4. Ukraina	6	2	435:428	8
5. Białoruś	6	2	381:483	8
6. Dania	6	1	394:472	7

Pierwszej porażki w rozgrywkach (oprócz Bośni i Hercegowiny) doznały też Włochy, ulegając na wyjeździe Łotwie 62:64 w meczu grupy E. W innych spotkaniach tej grupy Szwecja u siebie uległa Turcji 64:90, a Gruzja na wyjeździe Czechom - 74:81.

Tabela grupy E:

	M	Z	Kosz	Pkt
1. Włochy	6	5	496:396	11
2. Turcja	6	5	453:398	11
3. Czechy	6	4	452:462	10
4. Łotwa	6	2	472:469	8
5. Szwecja	6	2	462:511	8

Niektórzy grają jak chcą, a inni jak umieją. Fot. "Sporto veidas"

Wyniki spotkań szóstej kolejki grupy A:

Bulgaria - Niemcy	61:83
Słowenia - Grecja	79:66
Słowacja - Belgia	88:74

Tabela:

	M	Z	Kosz	Pkt
1. Słowenia	6	5	477:423	11
2. Niemcy	6	5	444:416	11
3. Grecja	6	3	458:423	9
4. Bulgaria	6	3	447:474	9
5. Słowacja	6	1	435:480	7
6. Belgia	6	1	418:463	7

PIŁKA NOŻNA

"FC Kaiserslautern" pierwszym ćwierćfinalistą Ligi Mistrzów

Mimo porażki w środę w Lizbonie 1:2 z "Benficą", w meczu piątej kolejki rozgrywek w grupach, pierwszym ćwierćfinalistą LM został niemiecki zespół "FC Kaiserslautern". Pozostałych ćwierćfinalistów wyłoni ostatnia seria meczów w grupach.

Niemcy swój awans z grupy F do 1/4 finału zawiązująca m. in. piłkarzom drużyny "PSV Eindhoven" który w tej stawce wygrali w Helsinkach 3:1 z dotychczasowym wiceliderem grupy - ekipą "HJK". Dla "PSV Eindhoven" wszystkie trzy bramki strzelił najlepszy strzelec ligi holenderskiej Ruund van Nistelrooij. Honorowego gola piłkarze "HJK" strzelili z rzutu karnego za granie ręką jednego z piłkarzy "PSV".

Natomiast pierwsza porażka piłkarzy z Kaiserslautern w LM nie tylko nie wpłynęła negatywnie na awans do 1/4 finału, ale i nie odebrała prowadzenia w tabeli. Tak się stało z kolei za sprawą rezerwowego piłkarza Jurgena Rieseche, który tuż przed końcem gry strzelił bramkę dla "Bonificy".

W pierwszym meczu, w Kaiserslautern drużyna niemiecka pokonała rywali 1:0, w Lizbonie przegrała 1:2, ale strzeliła bramkę na wyjeździe. I ten gol sprawił, że "FCK" nie odda już pierwszego miejsca w grupie F, nawet jak po ostatniej serii meczów w grupach będzie miał identyczny bilans punktów z "Benficą".

Tabela grupy F

	M	Z	R	P	Pkt
1. FC	5	3	1	1	10
2. Benfica Lizbona	5	2	1	2	7
3. PSV Eindhoven	5	2	0	3	6
4. HJK Helsinki	5	1	2	2	5

Rozegrana w środę przedostatnia runda rozgrywek grupowych Ligi Mistrzostw wyłoniła więc tyl-

ko jednego ćwierćfinalistę. Na inne drużyny, które znajdują się w gronie 8 najlepszych klubów piłkarskich Europy, przypadnie czekać do 9 grudnia, do ostatniej serii meczów LM. Pozbawiła natomiast nadziei na awans kilka zespołów - FC Porto, Broendby z Kopenhagi, Athletic Bilbao, Sturm Graz, "HJK" - co jest nie lada sensacją - londyński "Arsenal".

Arsenal Londyn, osłabiony brakiem Dennisa-Bergkampa i Emmanuela Petita, przegrał raczej nie spodziewanie na Wembley z RC Lens 0:1. Angielski zespół ma teraz tylko iluzoryczne szanse na awans drugiej rundy z grupy, do której znacznie się przybliżyli piłkarze z Lens.

Pod nieobecność swoich asów londyński zespół musiał liczyć na skuteczność innych zawodników. Jednak mimo przewagi gospodarzy żaden z pozostałych napastników nie potrafił pokonać bramkarza z Lens.

W tabeli tej stawki na prowadzeniu jest obecnie Dynamo Kijów, który wygrał 2:1 na swoim terenie z Panathinaikosem Ateny 2:1. O porażce "Panathinaikosu" z "Dynamem" zdecydował 11 minut przed zakończeniem spotkania samobójczy strzał ateńskiego obrońcy.

Tak więc piłkarze "Dynamo" - rewelacyjnie spisujący się w poprzedniej edycji LM - zaczynają wyraźnie nabierać formy. Przed trzema tygodniami pokonali 3:1 "Arsenal" i z 8 pkt znacznie przybliżyli się do awansu do ćwierćfinału rozgrywek.

Tabela grupy E

	M	Z	R	P	Pkt
1. Dynamo Kijów	5	2	2	1	8
2. RC Lens	5	2	2	1	8

3. Panathinaikos	5	2	0	3	6
4. Arsenal	5	1	2	2	5

Porażka "Arsenalu" nie była jedynym zaskakującym wynikiem piątej serii spotkań. Do sporej niespodzianki doszło także w Amsterdamie, gdzie miejscowy "Ajax" uległ 0:1 z Croatią Zagrzeb w meczu grupy A. Tak więc faworyt przegrał, a jego nadzieje na trzecie zwycięstwo w LM spełzyły na niczym. Po porażce trener "Ajaxu", Morten Olsen powiedział: "Nie wygląda to dobrze. Może zajmiemy drugie miejsce w grupie, pierwsze - zapewne jest poza zasięgiem".

Po śródowych spotkaniach liderem tabeli A jest Olympiakos Pireus, który po wygranej 2:1 z FC Porto, ma przewagę trzech punktów nad najbliższymi rywalami.

Tabela grupy A:

	M	Z	R	P	Pkt
1. Olympiakos	5	3	1	1	10
2. Ajax	5	2	1	2	7
3. Croatia	5	2	1	2	7
4. FC Porto	5	1	1	3	4

Dosyć nieoczekiwanie podzielił się punktami moskiewski "Spartak" i to ze zdecydowanym outsiderem rozgrywek, Sturm Graz. Bezbramkowy remis piłkarzy z Grazu w Moskwie to m. in. też znaczna zasługa Polaka Kazimierza Sidorczuka, bramkarza Sturm. Dzięki jego niemałym wysiłkom, jego zespół (który już wcześniej stracił szansę na awans) zdobył pierwszy punkt w meczach grupy C. Teraz "Spartak" znalazł się w bardzo trudnej sytuacji i szansy awansu będzie musiał szukać w jądowym meczu z groźnym Realem Madryt, dla którego zresztą środą także nie była najlepszym dniem w historii rozgrywek. Otóż obrońcy Pucharu Europy, piłkarze "Realu" przegrali

na wyjeździe 1:3 z Internem Mediolan.

Pojedynek w Mediolanie uważany był za najciekawszy zapowiadający się mecz piątej kolejki rozgrywek grupowych ligi mistrzów, i rzeczywistocie kibice na stadionie San Siro byli świadkami niezwykle emocjonującego widowiska. Wspaniale zagrał Ronaldo, ale wielkimi technicznymi umiejętnościami popisali się także obu drużyn.

Tabela grupy C:

	M	Z	R	P	Pkt
1. Inter Mediolan	5	3	1	1	10
2. Real Madryt	5	3	0	2	9
3. Spartak Moskwa	5	2	1	2	8
4. Sturm Graz	5	0	1	4	1

Niemalą niespodzianką można określić remisowy wynik 3:3 "FC Barcelona" na własnej murawie z drużyną "Manchester United" w meczu grupy D.

Drużyna Louisa van Gaala znowu nie popisała się (jak przed rokiem) w grupowych rozgrywkach Ligi Mistrzów. Goście byli lepsi, prowadzili już 2:1 i 3:2, walczyli niezwykle ambitnie i twardo. Po przegranej Hiszpanie nie mają szans na pozostanie w rozgrywkach, których finał zaplanowano przecież na ich stadionie Camp Nou.

"Barca" - nękana plagą kontuzji - potrzebowała bezwzględnie zwycięstwa na stadionie Camp Nou. Nadzieje rozbudził Brazylijczyk Sonny Anderson strzelając z odległości 18 m piękną bramkę na samym początku meczu.

Angielska drużyna opanowała środek boiska, dysponując świetnymi defensorem. W zespole gospodarzy efektywnymi zagrańkami popisował się w ataku Ronaldo (zwłaszcza popisowa była strzelona w akrobacyjnej pozy-

cji jego druga bramka). Po zwycięstwie padł wynik remisowy, ale wygrana gości nie byłaby tu sprawiedliwa. Ciekawe, że w Manchesterze na Old Trafford zespoły te również zremisowały 3:3.

Trzecie z kolei zwycięstwo odniósł piłkarze Bajernu Monachium, tym razem z "Broendby" 2:0 i objeli prowadzenie w grupie D, praktycznie zapewniając sobie awans do ćwierćfinału.

Tabela grupy D

	M	Z	R	P	Pkt
1. Bayern	5	3	1	1	10
2. Manchester	5	2	3	0	9
3. FC Barcelona	5	1	2	2	9
4. Broendby	5	1	0	4	3

W środę w Lidze Mistrzów odbyło się tylko jedenaste meczów, podczas których strzelono 30 bramek. Spotkanie grupy B Galatasaray Stambuł z Juventussem Turyn, z powodu kryzysu w stosunkach włosko-tureckich zostało przełożone na drugiego grudnia. Natomiast mecz w tej grupie Rosenborg Trondheim z Athletic Bilbao zakończył się zwycięstwem 2:1 tej pierwszej drużyny.

Tabela grupy B:

	M	Z	R	P	Pkt
1. Rosenborg	5	2	2	1	8
2. Galatasaray	4	2	1	1	7
3. Juventus	4	0	4	0	4
4. Athletic	5	0	3	2	3

9 grudnia odbędzie się ostatnia seria meczów LM w grupach. Spotkania te skompletują stawkę ćwierćfinalistów. Awans do następnej rundy zdobędą zwycięzcy grup oraz dwa zespoły z drugich miejsc, legitymujące się najlepszym bilansem bramkowym.

Przygotował
Andrzej RATKIEWICZ

Lotwa

Rząd trzech premierów

Parlament lotewski zaaprobował wczoraj mniejszościowy rząd premiera Vilisa Krištopansa.

Nowy centroprawicowy gabinet poparło 59 spośród 100 posłów. Przeciwnych było 24 deputowanych prawicowej Partii Ludowej.

W ostatniej chwili zmienili zdanie i poparli nowy rząd posłowie Partii Socjaldemokratycznej. Głosowanie zbojkotowali deputowani Partii Zgody Narodowej.

Desygnowany przed trzema tygodniami na premiera Krištopans przedstawił parlamentowi skład nowego rządu. W krótkiej deklaracji zapewnił, że jego gabinet będzie zabiegał o integrację Lotwy z UE i NATO, kontynuował surową politykę naturalizacji mniejszości narodowych i troszczył się o upowszechnienie języka państwowego.

Krištopans obiecał, że rząd zahamuje proces ubożenia społeczeństwa, szybciej sprywatyzuje resztę państwowego majątku i będzie przestrzegał dyscypliny finansowej.

W nowym gabinecie znalazło się trzech byłych premierów: Guntarsowi Krastovs zaproponował fotel wicepremiera i ministra ds. integracji europejskiej, Valdisowi Birkevovs ponownie teke ministra spraw zagranicznych, a Ivarsovii Godmanisowi stanowisko ministra finansów. Resortem

obrony ma kierować Girts Kristovskis, spraw wewnętrznych - Roberts Jurds, gospodarki - Ainars Szlesers.

Nowy rząd tworzą przedstawiciele trzech partii: centroprawicowej Lotewskiej Drogi, mającej w parlamencie 21 mandatów, narodowo-konserwatywnej Ojczyzny i Wolności/Lotewskiej Narodowej Partii Konserwatywnej (17) oraz centrowej Nowej Partii (8). Rząd dysponuje więc poparciem tylko 46 ze stu posłów, ale - jak wynika z głosowania nad przyjęciem gabinetu - może liczyć także na poparcie socjaldemokratów.

Prawicowa Partia Ludowa byłego premiera Andriasa Szekelega, mimo że w wyborach 3 października zdobyła najwięcej mandatów, czyli 24, zasiadzie w ławach opozycji. Już przed wyborami większość partii uzgodniła, że nie odda stanowiska premiera Partii Ludowej. Gabinet Szekelega rozpadł się z powodu skandalu ministerialnych.

Prezydent Guntis Ulmanis do ostatniej chwili nawoływał polityków do szukania porozumienia i utworzenia stabilnego rządu większościowego, jednak Krištopansowi nie udało się dogadać z koalicjantami co do udziału Partii Ludowej w rządzie. Z kolei na udział socjaldemokratów (14 mandatów) nie zgodziła się Ojczyzna i Wolność.

Archeologia

Odnaleziono bramę Jerycha

Archeolodzy włoscy i palestyńscy odnaleźli w tych dniach bramę Jerycha. Według wstępnej analizy zbudowano ją między rokiem 1900 a 1550 p.n.e.

Poinformowała o tym wczorajszą prasą włoska, powołując się na prof. Lorenza Nigro, jednego z kierowników ekspedycji, która dokonała tego odkrycia.

Na głębokości 8 metrów znaleziono bramę usytuowaną między dwiema wieżami o wysokości 8 metrów. Uczeń sa przekonani, że była to jedyna brama wjazdowa do Jerycha. Zbudowano ją od strony oddalonej o 23 kilometry Jerozolimę.

Poznanie tajemnic tego miasta

Odkryto grobowiec opiekunki Tutanchamona

Egipsko-francuska misja archeologiczna odkryła grób Mai, opiekunki faraona Tutanchamona w latach jego dzieciństwa.

Jak poinformował w śróde dziennik „Al Achbar”, grobowiec pochodziący z roku 1400 p.n.e. znajduje się w rejonie wykopalisk Sakara. Tworzą go trzy komory o łącznej długości 30 metrów. Ich ściany

ułatwi także drugie odkrycie dokonane w ostatnich dniach przez wspomnianą misję archeologiczną.

Znaleziono bowiem ruiny sześciu domów mieszkalnych powstałych 3500 lat przed naszą erą. W domach zachowały się m.in. kości bydłecie i noże do cięcia mięsa. Jak powiedziała członkini ekipy, Franciska Alhaique, dowodzi to, że hodowane w Jerychu krowy dostarczały nie tylko mleka, ale także mięsa.

Ekspedycję poszukującą śladów biblijnego miasta Jerycha przeprowadzono na zlecenie władz Autonomii Palestyńskiej. Badania sfinansował rzymski uniwersytet La Sapienza.

ny pokrywają malowidła wyobrażające Maję, która składa hold egipskim bóstwom. Jednocześnie prasa kairska poinformowała o odkryciu przez inną międzynarodową misję archeologiczną dwóch świątyń, jednej z epoki faraonów, drugiej greckiej. W oazie Fajum badacze natrafili też na mumie ośmiu byków.

rycznej (National Ocean and Atmospheric Administration). Średnia światowa temperatura w październiku wyniosła 14,54 stopnia Celsjusza. Poprzedni październikowy rekord - 14,53 stopnia - padł w zeszłym roku. Każdy miesiąc w tym roku - od stycznia do października - był rekordowo ciepły.

Eutanazja

„Dr Śmierć” oskarżony o morderstwo

Doktor Jack Kevorkian, który w wrześnie uśmiercił nieuleczalnie chorego człowieka na jego prośbę, oskarżony został o morderstwo II stopnia (czyli z premedytacją).

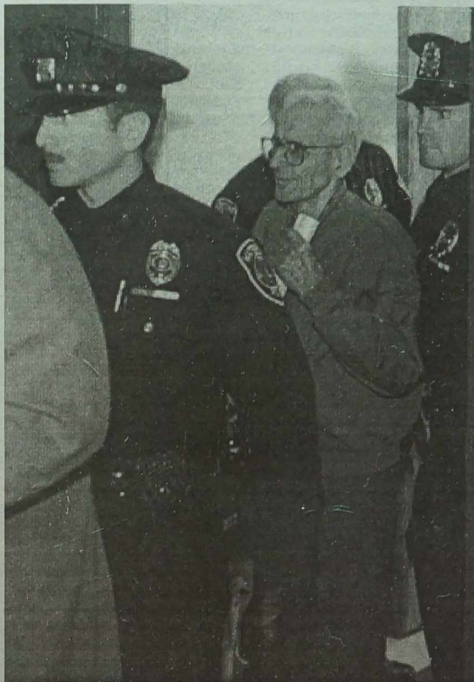
Moment zaaplikowania choremu zabijającego zastrzyku pokazała w niedzielę telewizja CBS, co wzbudziło liczne protesty w USA.

Oskarżający doktora prokurator David Gorczyca oświadczył, że w myśl prawa stanu Michigan, gdzie doszło do eutanazji, zgoda pacjenta na śmierć nie zwalnia z odpowiedzialności człowieka, który go zabija.

Kontrowersyjny emerytowany lekarz-patolog, który poprzednio pomógł ponad 130 osobom w popełnieniu samobójstwa, cztery razy już stał przed sądem. Trzy razy został uniewinniony, raz natomiast proces został unieważniony z powodu niedopełnienia formalności. W USA tylko w stanie Oregon pomoc przy samobójstwie jest legalna. W stanie Michigan uchwalono niedawno prawo explicite zabraniające tego czynu.

Kevorkian, zwany „doktorem Śmierć”, dotychczas udostępniał nieuleczalnie chorym wynalezioną przez siebie maszynę, która pozwalała samodzielnie przenieść się na tamten świat za naciśnięciem guzika wstrzykującego truciznę. Tym razem posunął się dalej, osobiście wstrzykując środki odcinające dopływ tlenu i zatrzymujące pracę serca 54-letniego Thomasa Youka, chorego na chorobę Lou Gehriga.

Youk podpisał zgodę na uśmiercenie go przez Kevorkiana; jego decyzję poparła też rodzina. Choroba Lou Gehriga powoduje stopniowy paraliż wszystkich mięśni, grożąc m.in. uduszeniem się własną śliną. Kevorkian sam wcześniej powiedział, że przekazał telewizji taśmę rejestrującą moment eutanazji po to, aby zostać arestowanym i wykażać w sądzie, że to, co zrobił, nie jest przestępstwem. W wywiadzie dla te-

Kontrowersyjny emerytowany lekarz-patolog Jack Kevorkian pomógł ponad 130 osobom w popełnieniu samobójstwa.

Fot. EPA-ELTA

lewizji CBS oświadczył, że jeśli znajdzie się w więzieniu, będzie tam prowadził głodówkę aż do śmierci.

Prokurator Gorczyca przedstawił także Kevorkianowi zarzut podania narkotyku oraz pomocy w popełnieniu samobójstwa. Prawnicy zwracają uwagę na sprzeczność między jednoczesnym oskarżeniem o morderstwo i o pomoc przy samobójstwie.

Opinia w USA jest podzielona w sprawie pomocy w popełnieniu samobójstwa i eutanazji. Zdecydowanie sprzeciwiają się im duchowni i większość środowiska lekarskiego. Przedstawiciele ruchu na rzecz „Right to Die” (Prawa do Umierania) bronią Kevorkiana, ale uważają, że szkodzi on ich sprawie swoją wyszykowaną postawą i fanatyzmem prawa.

Reakcje

„Ciekawa ewolucja prawa międzynarodowego”

Zdaniem sekretarza generalnego ONZ Kofi Annana, „ewolucja prawa międzynarodowego, jakiej jesteśmy obecnie świadkami, jest bardzo interesująca”.

Tak skomentował środową decyzję angielskiej Izby Lordów o odmowie immunitetu dla byłego dyktatora chilijskiego gen. Augusto Pinocheta.

Izba Lordów - najwyższy sąd apelacyjny w W. Brytanii - orzekła, że był dyktator Chile gen. Augusto Pinochet może być aresztowany w związku z hiszpańskim wnioskiem o ekstradycję i nie przysługuje mu immunitet jako byłego głowie państwa.

Władze Hiszpanii chcą postawić Pinocheta przed sądem z oskarżenia o ludobójstwo, terroryzm i stosowanie tortur w latach 1973-90.

Pod siedzibą Izby Lordów w Londynie przeciwnicy Pinocheta wyrażali głośno radość z werdyktu. Również w Madrycie kilkadziesiąt osób w centrum miasta demonstrowało zadowolenie.

Amerykańskie Zrzeszenie Prawników (AAJ) wydało deklarację, w której uznało, że decyzja jest zgodna z prawem międzynarodowym i Konwencją przeciwno-torturom. „Odcinający dyktator

Zwolennicy gen. Pinocheta palą w Santiago flagę Hiszpanii.

Fot. EPA-ELTA

ry nie będą już mogli spokojnie iść sobie na emeryturę” - oświadczył członek AAJ.

Organizacje praw człowieka powitały decyzję Izby Lordów jako przełom w dziedzinie międzynarodowej prawnej ochrony praw człowieka.

Sprawa generała Augusto Pinocheta dotyczy Chile, Wielkiej Brytanii i Hiszpanii - oświadczył wysoki rangą przedstawiciel Pentagonu. Była to jedyna amerykańska reakcja oficjalna.

Ostro na werdykt zareagowała chilijska armia lądowa. Żądała ona od rządu prezydenta Eduardo Freia, by dał dowody skuteczności, podejmując nowe działania w celu doprowadzenia do uwolnienia gen. Augusto Pinocheta.

Dla prawnicy i armii chilijskiej, które do ostatniej chwili oczekiwały, że brytyjska Izba Lordów okaże „roztropność polityczną” i uzna immunitet ich idola, uważanego za twórcę „cudu gospodarczego”, negatywna decyzja była zaskoczeniem.

Pogoda

Najcieplejszy październik wszech czasów

Tegoroczny październik okazał się w skali światowej najcieplejszym dziesiątym miesiącem roku, od kiedy w ogóle zaczęto prowadzić taką statystykę.

Poinformowali o tym w raporcie meteorologów amerykańscy z Agencji Oceanicznej i Atmosfe-

Koniec z dziedziczą Izba

Laburzystowski rząd zamierzając odebrać dziedzicznym arystokratom prawo zasiadania na purpurowych ławach Izby Lordów.

Podczas barwnej średnio-wiecznej ceremonii królowa Elżbieta II bezszaniecnie odczytała w parlamencie program ustawodawczy swojego rządu. Ale błękitna krew ostatniej prawdziwej monarchii Europy musiała gdzieś w środku wrzeć. Kiedy wypowiedziała słowa o reformie Izby Lordów, po sali poszedł pomruk. Zareagowało w ten sposób kilkuset zgromadzonych w niej na ostatniej zapewne takiej ceremonii arystokratów – hrabiów, duków, markizów i książąt. Lordowie dziedziczą stracą prawo do głosowania i zasiadania w Izbie. Zachowają tytuły, a uzyskają prawo do startu w wyborach do Izby Gmin. Po stworzeniu lokalnych parlamentów w Szkocji i Walii, a także Irlandii Północnej, w kalendarzu ambitnego reformatora Blaira przyszła pora na Izbę Lordów. – Pora skończyć z feudalną dominacją nad połową naszego parlamentu sprawowaną przez Partię Konserwatywną, która uważa, że ma boskie prawo do rządów w Wielkiej Brytanii. Lordowie dziedziczyli niemal zawsze idą błędną drogą – stwierdził Tony Blair. Lider opozycji William Hague potępił plany Blaira jako polityczny wandalizm. Podczas dorocznej ceremonii otwarcia parlamentu po raz pierwszy złamano zasadę całkowitej ciszy. Przeciwnicy i zwolennicy reformy wydawali jęki dezaprobaty i pomruki poparcia.

Koniec starej Anglii

Kilkudziesięciu lordów dziedzicznych z największych rodów arystokratycznych Anglii, Walii i Szkocji zapowiada wojnę w okopach Świętej Trójcy. Chcą wnieść niekończące się poprawki do najważniejszych ustaw zaplanowanych przez rząd. Niedawno zmusili Blaira do przelania o kilka miesięcy ustawy wprowadzającej proporcjonalną ordynację w wyborach do Parlamentu Europejskiego. Jego rząd przegrał w ciągu półtora roku aż 39 głosowań w Izbie Lordów.

Wyrok śmierci

Izba Lordów jest ostatnią ze współczesnych demokracji, gdzie do głosowania w sprawach pań-

stwa uprawnia sam fakt urodzenia w arystokratycznej rodzinie. – Gdybym siedział w samolocie przed startem i pilot powiedziałby pasażerom, że co prawda on nie ma pojęcia o lataniu, ale świetnym pilotem był jego dziadek, opuściłbym samolot natychmiast – mówi o absurdzie dziedziczości w parlamencie poseł Partii Pracy Tony Benn, pierwszy arystokrata, który zrzekł się w 1963 r. szlacheckiego tytułu lorda Stansgate, by móc zasiąść w Izbie Gmin. Nic tak nie rozwście-

(„Uwidzenie nie niszczy życia dziedzicznie, ale może zrujnować młodego mężczyznę”), komentator „Observer” nie wytrzymał. – Lord Longford ma 92 lata, ale zachowuje się, jakby był dwukrotnie starszy”.

Bezpartyjni arystokraci

Wśród ponad 600 lordów dziedzicznych większość stanowią konserwatyści (303). Za Partią Pracy opowiada się jedynie 18. Znac-

ni rzeczywistości chodzą w wielu „klasowych” kwestiach na pasku towarzysów. Ich instynkty pozostają głęboko konserwatywne.

Mądry senat

Zwolennicy tradycyjnej Izby Lordów twierdzą, że spełnia dobrze funkcje senatu, ponieważ w jej skład wchodzi nie tylko naucy-ciele i adwokaci (jak to jest w Izbie Gmin), ale także niezależni przedstawiciele wielu innych profesji, biznesmeni, wybitni naukowcy oraz byli ministrowie. Mało która izba wyższa na świecie może się pochwalić takim potencjałem inte-

Za chwilę królowa Elżbieta II odczyta w parlamencie propozycję swojego rządu, aby zlikwidować dziedziczość w Izbie Lordów.

Fot. EPA-ELTA

cza lordów jak określanie ich Izby mianem luksusowego domu starców albo instytutu życia pozagrobowego. Uważają się za parlamentarzyستów niezależnych, nawet jeśli siedzących, to przynajmniej odległych od partyjniactwa i politykierstwa tak częstych w Izbie Gmin. Prasa ich nie oszczędza. Kiedy podczas wygranej przez opozycję debaty na temat obniżenia (do 16 lat) wieku dozwolonych praw stosunków homoseksualnych, jeden z lordów wygłosił absurdalne sopleczajowe uwagi

na grupą są jedyni bezpartyjni arystokraci – aż 202. Są to „parlamentarzyści” mało wygodni dla każdej władzy. Są niezależni intelektualnie i materialnie. Kłopot z nimi miała także Margaret Thatcher – jej rząd przegrał w Izbie Lordów aż sto razy. – Izba Lordów jest pożyteczna przy wnoszeniu poprawek do ustaw – przyznaje lider Partii Pracy w Izbie baronowa Jay – ale fakt zasiadania w niej lordów dziedzicznych jest głęboko niedemokratyczny i daje automatyczną przewagę partii konserwatywnej. Lordowie dziedzic-

tektualnym. Projekty dziurawych ustaw przechodzące spacerkiem przez Izbę Gmin, gdzie decyduje dyscyplina partyjna, czeka ciężka kupa w zdominowanej przez ekspertów Izbie Lordów.

Kumple Blaira

Nie wiadomo, kim rząd zamierza zastąpić dziedzicznych lordów odestantych do więksich posiadłości. Konserwatyści zarzucają Blairowi, że swagie poprzestają na usunięciu swoich ideologicznych

wrogów, lordów dziedzicznych, a potem mianować kilkudziesięciu nowych lordów dożywotnich i mieć z głowy ostatni, niewygodny dla jego partii ośrodek oporu państwa. – Rozdawnictwo tytułów w zmian za lojalność jest przekleństwem brytyjskiej demokracji – ostrzega z lewicy Partii Pracy Tony Benn. Kiedy za kilka miesięcy lordowie dziedziczyli stracą swoje prawa, na purpurowych ławach pozostanie kałużowa Izba – około 600 mianowańców w różnych rządach i okresach rozwoju Wielkiej Brytanii od 1958 r. Będzie wśród nich około 200 lordów z Partii Pracy i około 200 konserwatywistów; 130 lordów niezależnych i 70 liberalnych demokratów. O przyszłości nowej Izby zdecyduje specjalna niezależna królewska komisja. Nowa Izba Lordów wytoni się na początku XXI wieku.

Parowie Anglii

Prawo do zasiadania w Izbie ma 1166 lordów. 26 lordów duchownych to arcybiskupi i biskupi. 635 – lordowie dożywotni. Podczas głosowań w Izbie pojawia się zwykle 300-400 lordów. Od XIV wieku osobno obradują biskupi i arystokracja, która przekazywała swoje tytuły i przywileje z pokolenia na pokolenie. Osobno zbierali się rycerze i mieszczanie. Dopiero w XX w. pod koniec lat 50. do „prawdzywych” członków Izby doszli nowi: lordowie dożywotni – w większości politycy, ale także inżynierowie czy lekarze – mianowani przez królową na wniosek premiera. Jedną z nich jest baronessa Margaret Thatcher. Izba Lordów od początku XX wieku nie ma szans w konfrontacji z Izbą Gmin, gdzie zasiada 651 posłów pochodzących z wyboru. Może tylko wnosić poprawki i opóźniać proces ustawodawczy. Po ograniczeniach z 1911 i 1949 r. lordowie nie mają np. prawa majstronować przy budżecie i najważniejszych ustawach umieszczonych w programie partii rządzącej. Poza tym okres opóźnienia innych praw skrócył został już do 9-12 miesięcy. Lordowie mogą jednak doprowadzić rząd do szafu, kiedy ten śpieszy się, tak jak Tony Blair, z całą serią nowych ustaw. Nie jest to bezpieczne, kiedy na czele rządu stoi młody, ambitny i popularny premier, któremu wszystko się udaje. Przemówienie królowej w parlamencie.

Marek RYBARCZYK, BBC, „Gazeta Wyborcza”

Linkow zeznaje

Minister spraw wewnętrznych Rosji Siergiej Stiepaszyn oświadczył w czwartek, że na podstawie pierwszych zeznań rannego asystenta deputowanego parlamentu rosyjskiego Galina Starowojowej zostaną sporządzone portrety pamięciowe zabójców. Znana z radykalnych wystąpień antykorupcyjnych reprezentantka sił demokratycznych Galina Starowojowa została zastrzelona w miniony piątek późnym wieczorem w Petersburgu na klatce schodowej domu, w którym mieszkała. Starowojowa zginęła na miejscu, a ciężko ranny w głowę jej asystent został przewieziony na Oddział Neurochirurgii Wojskowej Akademii Medycznej. Jego stan lekarze oceniają jako „średnio ciężki”. Usunięto mu kule z głowy. Odzyskał on już przytomność i złożył pierwsze zeznania prowadzącym śledztwo prokuratorom.

Strach nie opuszcza

W trzy miesiące po wybuchu kryzysu gospodarczego w Rosji trzy czwarte jej mieszkańców żyje z ciągłym uczuciem strachu, złości i apatii. Ponad połowa określa sytuację w państwie jako „katastrofalną”.

Takie są wyniki badania socjologicznego, opublikowane w środę przez rosyjski dziennik „Niezawisimaja Gazeta”. Badanie na dwóch tysiącach Rosjan z 11 warstw społecznych przeprowadził Rosyjski Niezależny Instytut Problemów Społecznych i Narodowych (RNI-SINP).

Prawie połowa (48,7 proc.) ankietowanych uważa, że w wyniku kryzysu gospodarczego poniosła „istotne straty”. Prawie jedna trzecia (32,4 proc.) opisuje swoje straty jako „katastrofalne”. Skutków kryzysu nie odczuło tylko 4 proc. społeczeństwa, czyli ok. 4,5 miliona osób.

Trzy czwarte ankietowanych jako główny problem wymienia kilkakrotnie podwyżkę cen towarów pierwszej potrzeby przy niezmiennym poziomie płac.

Według danych Instytutu, budżet przeciętnej trzysobowej rosyjskiej rodziny przed kryzysem wynosił 295 dolarów. W październiku spadł do 108 dolarów. Tymczasem ceny towarów w dolarach nie zmieniły się.

Rosjanie nie czują się jednak biedni; chociaż połowa ankietowanych (49,9 proc.) może miesięcznie rozporządzać sumą nie większą niż 400 rubli (25 dolarów), mniej niż połowa z nich uważa, że znajduje się poniżej poziomu biedy.

Prawie dwie trzecie ankietowanych uważa, że z powodu wprowadzenia reform rynkowych stracili więcej niż zyskali. Tylko 18,8 procent stwierdziło, że trwającą w Rosji od 1992 r. reforma gospodarcza przyniosła im zyski.

Nic dziwnego więc, że większość Rosjan czuje nostalgiasz za czasami, gdy gospodarke kontrolowało państwo: 87 proc. ankietowanych jest gotowych poprzeć powrót pod kontrolę państwa strategicznych branż gospodarki: energetyki lub wydobycia ropy i gazu. Z kolei 80,6 proc. popiera

wprowadzenie państwowego monopolu spirytusowego i poparłoby również monopol tytoniowy. Trzy czwarte zaś chętnie wdziałoby na nacjonalizację dużych przedsiębiorstw, sprywatyzowanych w ciągu ostatnich sześciu lat.

Prawie dwie trzecie nie miało by nic przeciwko odebraniu tzw. „nowym Rosjanom” zdobytego bogactwa.

Niemniej jednak Rosjanie nie są gotowi wyrzec się politycznych swobód, jakie wywalczyli po upadku komunizmu – 88,4 proc. nie poparłoby zamknięcia krytykujących władzę gazet, a 83,5 proc. wystąpiłoby przeciwko zakazowi publicznych protestów.

Wolnej sprzedaży i kupna dewiz broniłoby dwie trzecie społeczeństwa, swobody podróżowania – 85 proc.

Za problemy gospodarcze większość Rosjan, 55,8 proc., obwinia rząd Wiktora Czeromyrdina. Ok. 28 proc. uważa, że zawiłała też „nieprzemysłowa polityka Banku Centralnego Rosji”.

24,6 proc. winą za kryzys obarcza tzw. oligarchów finansowych, a ok. 27 proc. – nieprzyjazny wobec Rosji Zachód.

Tylko jedna piąta uważa, że za kryzys odpowiedzialni są też mieszkańcy Rosji, którzy „nie potrafili pracować w warunkach rynkowych”.

„Katastrofa gospodarcza” nie zmieniła jednak stosunku Rosjan do partii komunistycznej (KPFR) i liczba jej stronników wzrosła tylko o 3 proc. – z 21,3 do 24.

Opublikowane przez dziennik dane potwierdzają wczesniejszą tendencję polityczną w Rosji – dramatyczny spadek liczby zwolenników nacjonalistycznej Liberalno-Demokratycznej Partii Władimira Zyrinowskiego i niewielki wzrost popularności liberalno-demokratycznego „Jabloka”.

Kruszą się tymczasem szeregi radykalnych reformatorów, których zwolennicy przechodzą do świeżo powstałych partii „centrystów”. Wzrasta liczba zwolenników mera Moskwy Jurija Łuzkowa – w trzy miesiące po wybuchu kryzysu 22,8 proc. ankietowanych widzi go w roli kolejnego prezydenta Rosji.

PIĄTEK 27 LISTOPADA

LTV

6.30 - Dzień dobry. 8.05 - Film anim. 14.35 - S. „Rodzina Fallerów”. 15.05 - Milioner. 15.30 - Dla domu. 15.55 - Teleart. 16.20 - Wiadomości (ros.). 16.30 - S. „Niespokojne gimnazjum”. 17.15 - Dla dzieci. 17.40 - Telekatalog. 17.45 - Wiadomości. 18.00 - S. „Rodzina Fallerów”. 18.35 - Prześcieradła. 18.45 - Znaki. 19.00 - Sport. 19.30 - Panorama. 20.00 - Loteria. 20.05 - Program publ. 20.10 - S. „Pomoc domowa”. 21.10 - Styl. 21.40 - Aleja Wolności. 22.10 - Film fab. „Stracenie pokoleń”. Podczas przerwy o 23.00 - Dziennik wtorek. 23.45 - S. „W poszukiwaniu prawdy”.

LNK

6.15 - Teleshop. 6.30 - Poranne koło. 8.30 - „Bez domu jest źle”. 9.00 - S. „Słoneczny wybrzeże”. 9.45 - S. anim. 10.10 - Teleshop. 10.40 - S. „Bogazka”. 11.25 - To ci rodzinka. 12.05 - Nos. 12.30 - Smaczne. 12.55 - S. „Zar młodości”. 13.40 - Od... do. 14.05 - Z Hollywoodu. 14.35 - Teleshop. 14.50 - S. „Marisol”. 15.20 - S. „Colt”. 16.10 - S. „Zar młodości”. 16.55 - S. „Bez domu jest źle”. 17.25 - S. „Bogazka”. 18.10 - S. „Słoneczny wybrzeże”. 19.00 - S. „Marisol”. 19.30 - „19.30”. 20.00 - Jeszcze nie wieczór. 21.00 - S. „Zołnierze sukcesu”. 22.00 - Złotko. 22.30 - „22.30”. 22.45 - Bogowie i demony. 23.45 - Film fab.

BAŁTYCKA TV

6.15 - S. „Dallas”. 7.00 - S. „Tak świat się kreści”. 7.45 - S. „Zawsze będzie cię kochać”. 8.30 - S. „Oszustwa”. 9.15 - S. „Conan”. 10.00 - S.

„Navarro”. 11.30 - S. „Maklerzy”. 12.30 - Jestem z wami. 13.00 - Humor. 13.30 - Pod innym kątem. 14.00 - S. „MacGyver”. 15.00 - Karuzela. 16.00 - S. „Dallas”. 17.00 - S. „Tak świat się kreści”. 18.00 - Wiadomości. 18.25 - Zawsze będą cię kochać. 19.00 - Oszustwa. 20.00 - Wiadomości. 20.20 - Tak. Nie. 21.25 - Telegra. 21.30 - S. „Czarne niebo”. 22.30 - Wiadomości. 22.45 - Film fab. „Nożyce”. 0.30 - Muzyka taneczna. 2.30-7.30 - DW.

TV 3

6.35 - Film anim. 7.00 - Kanał muz. 7.45 - Teleshop. 8.00 - S. „Maria Izabella”. 8.45 - S. „Santa Barbara”. 9.30 - S. „Uroczy i dzielni”. 10.00 - Komedia. 10.25 - Bez tabu. 10.50 - TV „Lietuwas rytas”. 11.40 - S. „Szpital polowy”. 12.05 - S. „Wilki powietrzny”. 13.00 - S. „Jessica Fletcher”. 13.45 - Teleshop. 14.15 - Kanał muz. 15.00 - S. „Kats i Dog”. 15.25 - S. „Rycerz na kołach”. 16.10 - S. „Drugą stroną miłości”. 16.55 - S. „Santa Barbara”. 17.40 - S. „Uroczy i dzielni”. 18.10 - S. „Maria Izabella”. 19.00 - Wiadomości. 19.20 - Sport. 19.30 - Zgadnij cenę. 20.00 - Wybory miss świata 98. 22.00 - Wiadomości. 22.10 - S. Ty się śmiejesz. 23.00 - S. „Mordercy wampirów”. 23.45 - Kino. 0.10 - Kanał muz.

WILEŃSKA TV

8.05 - Z Wilna. 8.20 - Towary i usługi. 8.30 - U Jabłka. 9.00 - Z Moskwy. 9.10 - Humor. 10.05 - Podarki. 10.10 - Zniżki. 10.15 - Znak jakości. 10.30 - Show. 11.00 - Z Moskwy. 11.10 - Film fab. „Dziecinia z charakterem”. 12.40 - Dziękuję za zakup. 13.00 - Z Moskwy. 13.10 - Dziękuję za zakup. 13.25 - S. „Edera”. 14.20 - Towary i usługi. 14.30

- Zniżki. 14.35 - Lekarz domowy. 15.05 - Podarki. 15.10 - Kanał muz. 15.45 - Patrol drogowy. 16.00 - Z Moskwy. 16.25 - S. „Grace w opałach”. 16.50 - Show Benny Hilla. 18.00 - Z Wilna. 18.15 - Towary i usługi. 18.25 - Zniżki. 18.30 - Aby Litwie było lepiej. 19.00 - Przegląd wydarzeń tygodnia. 19.30 - Z Moskwy. 20.00 - S. „Towarzysz podróży”. 20.30 - Rekiny prasy politycznej. 21.00 - Patrol drogowy. 21.10 - Z Moskwy. 21.25 - Ci, którzy. 21.45 - Podarki. 21.50 - Podoba się - oglądaj. 22.00 - Z Wilna. 22.15 - Wieczornica. 23.25 - Film fab. „Igraszki ogniem”.

VILSAT

16.30 - Litwa Wschodnia. 17.00 - S. „Moja druga mama”. 17.50 - Warto odwiedzić. 17.55 - Puls Wilna. 18.05 - Kalejdoskop zniżek. 18.15 - Terytorium. 18.35 - Auto-Moto-Sport. 19.00 - Wiadomości (pol.). 19.10 - S. „Moja druga mama”. 20.00 - Salon książek. 20.30 - Warto odwiedzić. 20.35 - Film fab. „Scherlock Holmes i doktor Watson”. 22.15 - Kalejdoskop zniżek. 22.25 - Puls Wilna. 22.35 - Wiadomości (pol.). 22.45 - Auto-Moto-Sport.

I KANAŁ ROSJI

7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 22.35 - Wiadomości. 7.15 - S. „Okrutny anioł”. 8.15 - Człowiek z maską. 8.55 - Aby pamiętać... 9.35 - Smak. 9.50 - Biblioteka domowa. 10.15 - Razem. 13.15 - Film „Jesienne dzwony”. 14.35 - Do lat 16 i więcej. 15.00 - S. „Okrutny anioł”. 16.15 - Show dzentelmenów. 16.45 - Jraj, harmonio. 17.15 - Zgroźny. 17.45 - Pole cudów. 18.45 - Dobranoc, dzieci. 19.00 - Czas. 19.50 - Film krym. „Trup w bibliotece”. 22.50 - Film krym. „Cebulowe pole”.

ROSYJSKA TV

5.00, 6.30, 7.30, 7.50 - Witaj, Rosjo. 6.15 - Tysiąc i jeden dzień. 7.15 - Oddział dyżurny. 7.35 - Telegra. 7.55 - Towary poczta. 8.00 - S. „Ocean”. 8.45 - Muzyka. 9.00, 15.00, 18.00, 22.00 - Wiadomości. 14.15 - Popołudnia z bajką. 14.30 - S. „Pierwsze pocałunki”. 15.30 - Wieża. 16.00 - Komputer. 16.15 - S. „Zdzicie Klima Samgina”. 17.30 - Oddział dyżurny. 17.35 - Historia pewnego wydarzenia. 18.35 - Szeregówy. 18.45 - Anchlage przedstawia. 19.20 - Melodramat. „Trzy topole na Pluszczyźnie”. 20.50 - S. „Czynnik PSI”. 21.45 - Oddział dyżurny. 22.30 - Moda.

TV POLONIA

7.00 - TV Polonia zaprasza. 7.05 - Dziennik krajowy. 7.25 - Sport-telegram. 7.30 - Dama za kierownicą. 7.40 - Poradnik bałaganiarza. 8.00 - „Królwa Jadwiga”. 8.20 - Z dziecięcej polki. 8.30 - „W kramie władcy smoków”. - serial prod. polsko-australijskiej. 9.00 - Wiadomości. 9.10 - Zaproszenie - program krajowy. 9.30 - „Ostatni krąg” - film fab. prod. polskiej (1997). 10.30 - „Tętno pierwotnej puszczy” - film dok. (cz. 1). 11.10 - „Złotopolscy” - serial prod. polskiej. 12.00 - Wiadomości. 12.15 - Dziennik krajowy. 12.35 - Duchy, zamki, upiory. 13.05 - Polska piosenka. 13.25 - Oto Polska. 13.55 - „Wojna na śmiech i życie”. 14.25 - Zagady. 15.00 - Panorama. 15.20 - Program dnia. 15.30 - Credo - magazyn katolicki. 16.00 - Duchy, zamki, upiory. 16.30 - Ala i As - program dla dzieci. 16.50 - Kolorowe nutki. 17.00 - Teleexpress. 17.15 - Hity satelity. 17.35 - Paier. 18.00 - „Jest jak jest” - serial prod. polskiej. 18.30 - Telewizyjne Wiado-

mości Literackie. 19.00 - Dania na weekend. 19.20 - Dobranocna. 19.30 - Wiadomości. 19.56 - Prognoza pogody. 20.00 - Sport. 20.05 - „Napiasane prawa” - film fab. prod. polskiej. 21.00 - Biesiada weselna. cz. 2. 22.00 - Przegląd publ. 22.30 - Panorama. 22.56 - Prognoza pogody. 23.05 - W centrum uwagi. 23.20 - Ze szklaka na ty. 24.00 - Porozmawiajmy. 0.45 - Powitanie widzów amerykańskich. 0.50 - „Kaszaniaki” - serial anim. dla dzieci. 1.00 - Wiadomości. 1.25 - Sport. 1.27 - Prognoza pogody. 1.30 - „Jest jak jest” - serial prod. polskiej. 2.00 - Telewizyjne Wiadomości Literackie. 2.30 - Panorama. 2.56 - Prognoza pogody. 3.00 - „Napiasane prawa” - film fab. prod. polskiej. 4.00 - Biesiada weselna. 5.00 - Przegląd publ. 5.30 - Duchy, zamki, upiory. 6.00 - W centrum uwagi. 6.15 - Paier. 6.40 - S. „Na skrzydłach Iłara”.

POLSAT

6.00 - Piosenka na życzenie. 7.00 - Kto się bój wstać - program poranny. 7.45 - Polityczne graffiti. 7.55 - Poranne informacje. 8.00 - „Maska” - serial anim. dla dzieci. 8.30 - „Renegat” - serial sensac. USA. 9.30 - „Zar młodości” - kanad. serial telewizyjny. 10.30 - „Star Trek: Stacja Kosmiczna”. USA. 11.30 - „Był sobie złodziej”. USA (1997). 12.30 - „Miodowe lata” - polski serial komed. 13.00 - Dzieciuchy wspaniałych: gra-zabawa. 14.00 - Talent za talent. 14.30 - Kalam-bury - program dla dzieci. 15.00 - „Garfield” - serial anim. dla dzieci. 15.30 - Derby: gra-zabawa. 16.00 - Informacje. 16.15 - Halo miliard. 16.45 - „Nowe przygody Robin Hooda”. Wlk. Bry-

tania-Francja-USA. 17.40 - „Świat według Bundych” - ameryk. serial komed. 18.10 - „Pomoc domowa” - ameryk. serial komed. 18.45 - Informacje. 18.55 - Prognoza pogody. 19.05 - „Renegat” - serial sensac. USA. 20.00 - „Baza Pensacola”. USA. 20.50 - Losowanie Lotto. 21.00 - „Nikita” - ameryk. serial sensac. 21.55 - „Poste-runek Brooklyn” - serial USA. 22.55 - Ogłoszenie wyników Lotto. 23.00 - Informacje. 23.15 - Pogoda z Coldrexem. 23.20 - Polityczne graffiti. 23.30 - Biznes tydzień. 23.45 - „13 posterunek” - polski serial komed. 0.15 - „Motocyklowa banda”. USA (1972). 2.00 - Muzyka na bis.

RTL7

6.25 - Ukryta kamera - program rozrywkowy. 6.45 - „Na zawsze” - serial obcy. 7.30 - Teleshopping. 8.05 - „Miłość i dyplomacja” - serial obcy. 8.30 - „Sunset Beach” - serial obcy. 9.15 - Odjazdowe kreskówki. 10.30 - „Colombo” - serial krym. 11.50 - „Wydział zabójstw” - serial kryminalny. 12.45 - Ukryta kamera - program rozrywkowy. 13.30 - Teleshopping. 14.15 - „Na zawsze” - serial obcy. 15.05 - „Miłość i dyplomacja” - serial obcy. 19.30 - Podaj dalej - teleturniej. 20.00 - „Quincy” - serial krym. 20.55 - „Miłość w biegu” - film sensac. USA. 22.30 - 7 minut - wydarzenia dnia. 22.45 - „Policjanci z Miami” - serial sensac. 23.35 - „Świat pana trenera” - serial komed. 24.00 - Proces Jasper Carotta - program rozrywkowy. 1.00 - „Dziewczyna z komputera” - serial komed. 1.20 - „Sliders” - serial fantastyczno-naukowy. 2.05 - Zoom - magazyn sensacji. 2.30 - Podaj dalej - teleturniej.

SOBOTA 28 LISTOPADA

LTV

8.00 - Sobotni poranek. 8.30 - Wszerej i wzdłuż. 9.25 - Telekatalog. 9.30 - S. „Pomoc domowa”. 10.00 - Historie Kaspra. 10.30 - Dla całej rodziny. 11.30 - Na parapecie. 12.00 - Historie muzyczne. 12.30 - Budownictwo. 13.00 - Ochrona kraju. 14.50 - Koncert. 15.00 - Nasz język. 15.30 - Ruletka Konrada. 16.00 - S. „Najśmieszniejsze historie miłośników XX wieku”. Richard Burton i Elizabeth Taylor. 16.25 - Sport. 16.55 - Ekologia. 17.20 - Hotel muzyczny. 17.45 - Koszykówka. 19.30 - Panorama. 20.00 - Loteria. 20.05 - S. „Omerta”. 20.55 - Ambasador. 21.50 - S. „Komedia życia i tymnego”. 22.35 - Koncert.

LNK

8.35 - Dla dzieci. 9.00 - Poranne koło. 10.30 - Smaczne. 11.00 - Cztery koła. 11.30 - Przetrawianie. 12.00 - Film dok. 13.00 - Świat dźwięków. 14.10 - S. „Czarodziejka”. 14.35 - S. „Jean z moich marzeń”. 15.00 - S. „Mieszkanie zwierząt”. 15.50 - S. „Nasi Hagenbeckowie”. 16.40 - Film fab. 17.05 - Humor. 17.30 - S. „Tajemnice Weroniki”. 17.55 - S. „Gzrnot w raju”. 18.45 - Film fab. „Ziemia: Ostatnia walka”. 19.30 - „19.30”.

19.45 - B-14. 20.00 - To ci rodzinka. 20.45 - Komedia „Akademia policji”. 22.25 - „Petla” - film fab. 0.25 - Jeszcze nie wieczór.

BAŁTYCKA TV

7.30 - Telegra dla rodziny. 8.20 - Ekoróżga. 8.55 - Film anim. 9.30 - S. „Kiber-dzieci”. 10.00 - Program muz. 11.00 - S. „Komisarz Rex”. 11.45 - S. „Czarne niebo”. 12.30 - Magia kina. 13.00 - Kibir Vibir. 14.15 - Jestem z wami. 14.45 - Tak. Nie. 15.30 - Humor. 16.00 - S. „Przygodzie Sindbada”. 16.50 - S. „Na zdrowie”. 17.15 - Film fab. „Romans”. 18.30 - Magia kina. 19.00 - Walka słów. 20.00 - Wiadomości. 20.20 - Humor. 20.50 - Film fab. 22.30 - S. „Telefon morderstw”. 23.20 - Film fab. „Przestępcy”. 0.50 - Muzyka taneczna. 2.50-8.00 - DW.

TV 3

8.15 - Teleshop. 8.30 - S. „Książę Śmiałek”. 8.55 - S. „Popeye i syn”. 9.15 - S. „Alf”. 9.40 - Film fab. „Harry i Hendersonowie”. 10.05 - S. „Marzyciele z Kalifornii”. 10.30 - S. „Katts i Dog”. 11.00 - Wszystko. 11.30 - Kulinarne show. 12.00 - Komedia „Najstarsza asystentka świata”. 14.00 - S. „Dziennik UFO”. 14.25 - S. „Melrose Place”. 15.10 - S. „Zonaty i z dziećmi”. 15.40 - S. „Rycerz na kołach”. 16.30 - S. „Słoneczny patrol”. 17.20 - M.

„Pensacola”. 18.10 - S. „Beverly Hills, 90210”. 18.55 - Kluborama. 19.00 - Wiadomości. 19.20 - Sport. 19.30 - Telegra. 20.00 - Film fab. „Cieźka droga na Hawaje”. 21.40 - Film fab. „Coraz bliżej”. 23.20 - S. „Straznik Teksasu”.

WILEŃSKA TV

8.05 - Z Wilna. 8.20 - Towary i usługi. 8.30 - Zniżki. 8.35 - Prezenty. 8.40 - Podoba się - oglądaj. 8.55 - O przyrodzie. 10.00 - Znad Wilii TV. 10.30 - Prasa i muzyka. 11.25 - Moje kino. 13.05 - Towary i usługi. 13.15 - Zniżki. 13.20 - Film anim. dla dzieci. 13.35 - „Ja sama”. 14.25 - Aby Litwie było lepiej. 14.55 - Tydzień. 15.25 - Prezenty. 15.35 - Program A. Politykowskiego. 16.05 - Patrol drogowy. 16.20 - Film fab. „Rozkask likwidacji”. 18.55 - Skandale tygodnia. 19.25 - Show. 19.55 - Zniżki. 20.00 - Film fab. „Energiczni ludzie”. 21.20 - U Jabłka. 21.50 - Patrol drogowy. 22.05 - Z Moskwy. 22.15 - Film fab. „Dramat serc”.

VILSAT

9.00 - Dotyk. 10.00 - Przed wszystkim dzieci. 10.30 - Regionalna telewizja. 11.00 - Film dok. 11.30 - Gwiazda ulewa. 12.00 - Kalejdoskop zniżek. 12.10 - Muzyka. 19.00 - Salon książek. 19.30 - Współczesna Europa. 20.00 - Sztafeta Vilsatu.

21.00 - Koncert zyczeń. 22.00 - Film fab. „Scherlock Holmes i doktor Watson”.

I KANAŁ ROSJI

6.00 - Film krym. 7.45 - Słowo duszpastera. 8.00, 13.00, 16.00, 21.55 - Wiadomości. 8.15 - Biblioteka domowa. 8.30 - Strzyh braci Pilotów. 9.00 - Poczta poranna. 9.35 - Kalambur. 10.10 - Smak. 10.30 - Muzyka rosyjskiego malarstwa. 11.10 - Film fab. „Paskudztwo”. 13.15 - Cywilizacja. 13.45 - W świecie zwierząt. 14.30 - Filmy anim. 15.20 - Jak to było. Śmierć P. Maszerowa. 16.20 - Jerałaz. 16.40 - Film fab. „Złoto Makkeny”. 19.00 - Czas. 19.40 - S. „W archiwum X”. 20.35 - Kto? Gdzie? Kiedy? 22.10 - Film fab. „Nie głęboka mogiła”.

ROSYJSKA TV

6.00 - Filmy anim. 8.00 - Witaj, krau. 8.45 - Telegra. 9.30 - Miłość od pierwszego wejrzenia. 10.00 - Podium. 10.25 - Troski N. Warlej. 10.55 - Komedia „Słomiany kapelusik”. 12.00, 18.00 - Wiadomości. 12.35 - Rozmowy. 13.05 - 50x50. 14.10 - S. „Prawo i porządek”. 15.00 - We mgle bżów. 16.00 - Moja rodzina. 17.00 - Gwiazdy XXI wieku. 18.30 - Dobry wieczer. 19.10 - Koncert Laimy Vailuke. 20.45 - Melodramat „Do zobaczenia, dziękuję”. 22.15 - Moda. 22.30 - Ścieżka dźwiękowa.

TV POLONIA

7.00 - TV Polonia zaprasza. 7.05 - „Klan”. 8.20 - Liga Przebojów: szczęśliwa 13. 9.00 - Wiadomości. 9.10 - Hity satelity. 9.30 - „Alai As” - program dla dzieci. 9.50 - Szafki - program dla dzieci. 10.20 - Zwierzolub. 10.40 - Brawo, bis. 12.00 - Wiadomości. 12.10 - Brawo, bis. 13.10 - Spojrzenia na Polskę. 13.30 - Piraci. 14.05 - Na skrzydłach Iłara. 14.25 - Od przedszkola do Opola. 15.05 - Kronika końca wieku. 15.35 - „Tajemnica Sagali” - serial dla młodych widzów. 16.00 - Wieści polonijne. 16.15 - Mówi się... 16.35 - Ludzie listy pisać. 16.55 - Sport z satelity. 17.35 - Telexpress. 17.50 - Sport z satelity. 18.30 - „Złotopolscy” - serial prod. polskiej. 19.20 - Dobranocna. 19.30 - Wiadomości. 19.50 - Prognoza pogody. 19.55 - Sport. 20.05 - „Menedżer” - film fab. prod. polskiej (1985). 21.40 - Elektryczne gitary. 22.30 - Panorama. 22.56 - Prognoza pogody. 23.05 - „Przeźroczyści pokój” - film dok. 23.40 - Co nam zostało z tych lat. 0.45 - Powitanie widzów amerykańskich. 0.50 - „Podróż kapitana Klipera” - serial anim. dla dzieci. 1.00 - Wiadomości. 1.20 - Sport. 1.22 - Prognoza pogody. 1.25 - „Złotopolscy” - serial prod. polskiej. 2.15 - Sportowa sobota. 2.30 - Panorama. 2.56 - Prognoza po-

gody. 3.05 - „Menedżer” - film fab. prod. polskiej (1985). 4.35 - Elektryczne gitary. 5.20 - Sport z satelity. 6.40 - Ludzie listy pisać.

POLSAT

6.00 - Disco Relax. 7.00 - Oskar. 7.30 - W drodze - magazyn redakcji programów religijnych. 8.00 - „Kapitan N” - serial anim. dla dzieci. 8.25 - „Power Rangers” - serial komiksowy. 8.50 - Kalam-bury - program dla dzieci. 9.20 - Talent za talent. 9.50 - Owocomocna lista przebojów - program muz. 10.00 - „Strażnik Teksasu” - ameryk. serial sensac. 10.55 - „Dziewczyna w różowej sukience”. USA (1986). 12.35 - „Dom na wodzie” - komedia USA (1958). 14.35 - Gospodarz: gra-zabawa. 15.00 - Magazyn. 15.30 - Oskar. 16.00 - Informacje. 16.10 - Zepster Sport Magazyn. 16.20 - Dzieciuchy wspaniałych: gra-zabawa. 17.15 - „Pacyfik Blue” - serial sensac. USA. 18.10 - „Xena, wojownicza księżniczka” - serial fantasy. USA. 19.05 - Disco Polo Live. 20.00 - Idź na całość - show z nagrodami. 21.00 - „Nocny patrol” - serial detekt. USA. 21.55 - „Huragan z Teksasu” - film sensac. USA (1991). 23.50 - „Ostatni do wzięcia” - serial komed. USA. 0.25 - Playboy. 1.25 - Sportowa sobota. 2.30 - Panorama. 2.56 - Prognoza po-

NIEDZIELA

29 LISTOPADA

LTV

8.00 - Niedzielną muzyką. 8.30 - Świąteczne myśli. 8.55 - Nowości kościoła katolickiego. 9.00 - S. "Mini wczęca". 9.25 - Kraj moralności. 9.45 - Raj tyj przyjaciela. 10.15 - Tydzień w Sejmie. 10.45 - Siem dni Kowna. 11.30 - W święcie koszykówki. 12.00 - Sportowy tydzień. 12.30 - Europejski zjazd. 13.00 - Podróż z LTV. 13.45 - S. "Narodowa geografia". 14.30 - Populudnie z A. Czekuolism. 14.55 - Szanujemy słowo. 15.00 - Konkert życzeń. 15.55 - Piłka ręczna Litwa - Dania. 17.20 - Nasze miasteczka. 18.10 - Panoramka. 19.00 - Wieczornia. 19.30 - Panorama. 20.00 - Niedzielne Lotto. 21.00 - S. "Droga do Avonlea". 21.55 - Film dok. 22.40 - Program bałtycki.

LNK

8.45 - Film anim dla dzieci. 9.10 - S. "Istne straszdyła". 9.45 - Film anim. 10.00 - Nasze zwierzęta. 10.30 - Salon białego kota. 11.00 - ABC zdrowia. 11.30 - Przetwianie. 12.00 - Narodowa geografia. 13.00 - Świat dźwięków. 14.10 - S. "Czarodziejka". 14.35 - S. "Jeane z moich marzeń". 15.00 - S. "Mieszkańcy zwierząt". 15.50 - Film fab. 16.50 - S. "Migo". 17.15 - Żarty i humor. 17.40 - Komedia "Banda Olsena nigdy się nie podda". 19.30 - "19:30". 19.40 - Panorama

tygodnia. 20.00 - Telelotto. 20.40 - Komedia "Noc z przyjaciółmi". 22.20 - Film fab. "Azjatycki fałsz: stara miłość". 23.55 - N-14. 0.10 - Bogowie i demony.

BAŁTYCKA TV

8.00 - Dla dzieci. 8.30 - Program religijny. 9.30 - Na zdrowie. 10.00 - S. "Kierunek - Północ". 11.45 - S. "Czarny port". 12.30 - Magia kina. 13.00 - Kibir Vibir. 14.15 - Najednym końcu haczyk. 14.45 - Walka słów. 15.30 - Humor. 16.00 - S. "Przygody Sindbada". 16.50 - S. "Nightman". 17.40 - S. "Pluskowy". 18.30 - Humor. 19.00 - Telegra dla rodziny. 20.00 - Wiadomości. 20.20 - Film fab. "Jego rodzina". 22.00 - Film fab. "Incident". 23.40-6.15 - DW.

TV3

8.15 - Teleshop. 8.30 - S. "Książka Śmiałek". 8.55 - S. "Zorro". 9.15 - Film anim. 5.40 - Okno na przyrodę. 10.05 - S. "Marzyciel z Kalifornii". 10.30 - S. "Katts i Dog". 11.00 - Zapiewajmy. 11.30 - Telegra. 12.00 - Film fab. "Wróć, moja miłości!". 14.00 - Z.E. Gabrenaite. 14.25 - S. "Telefon pomocy 911". 15.10 - S. "Zonaty i z dziećmi". 15.40 - S. "Rycerz na kołach". 16.30 - Film fab. 17.20 - S. "Xena". 18.10 - S. "Doktor Quinn". 18.55 - Kluborama. 19.00 - Wiadomości. 19.15 - Akcenty tygodnia. 19.30 - Kamera VRS. 20.00 - Film fab. "Amelia Earhart: ostatni lot". 21.40 - Film fab.

"Port". 22.35 - Sport na świecie. 23.05 - Wszystko. 23.35 - S. "W archiwum X".

WILEŃSKA TV

8.05 - Kanał muz. 8.35 - Towary i usługi. 8.45 - Kalejdoskop zniek. 8.50 - Prezenty. 8.55 - O przyrodzie. 10.00 - Z Moskwy. 10.25 - Paluski lizać. 10.50 - Towary i usługi. 11.05 - Zrób krok. 11.55 - Lekarz domowy. 12.25 - Lekcja jęlitewskiego. 12.35 - Prezenty. 12.40 - Humor. 13.35 - Męski klub. 14.25 - Telefon 23 55 60. 15.10 - Stolica. 15.30 - Kamień węgielny. 16.00 - NYCOMED zaleca. 16.05 - Patrol drogowy. 16.25 - Jesteś świadkiem. 16.55 - Zniżki. 17.00 - Sprawozdawca. 18.00 - Wileński jutrzienka. 18.15 - Towary i usługi. 18.25 - Prezenty. 18.30 - Film fab. "Miłość niemłodego człowieka". 20.00 - Sportowy tydzień. 20.30 - Radiohity. 21.40 - Wyniki. 22.55 - Gwiazdy o gwiazdach. 23.25 - Sam w domu.

VILSAT

9.00 - Godzina siły ducha. 10.00 - Litwa Wschodnia. 10.30 - Rosyjskie gwoździe. 11.00 - Film dok. 11.30 - XL-Music. 12.00 - Sztafeta Vilsatu. 13.00 - Kalejdoskop zniek. 13.10 - Muzyka. 19.00 - Regiony. 19.30 - Po prostu pies. 19.50 - Fotoklub. 20.00 - Salon książek. 20.30 - Gwóźdź. 21.00 - Kalejdoskop zniek. 21.10 - Film fab. "Scherlock Holmes i doktor Watson". 22.30 - Rankda muzyczna.

1 KANAŁ ROSJI

6.00 - Film fab. "Niepokonany". 7.15 - Jerałas. 8.00. 7.30 - Klub Disneya. 8.00. 13.00. 22.00 - Wiadomości. 8.15 - Luźne notatki. 8.30 - Dopóki wszyscy w domu. 9.10 - Gwiazda poranna. 10.00 - Dla żołnierzy. 10.30 - Graj, harmonio. 10.55 - Dla wi. 11.25 - S. "Wszystkie podróże ekipy Cousteau". 12.25 - Panorama śmiechu. 13.15 - Klub podróżników. 14.05 - S. "Tajemnice symfonii". 14.30 - Klub Disneya. 15.25 - Jerałas. 16.05 - Film fab. "Romans służbowy". 19.00 - Czas. 19.35 - Film fab. 21.30 - Piłka nożna. 22.15 - S. "Pluskowy".

ROSYJSKA TV

6.00 - Filmy anim. 6.30 - Dla żołnierzy. 6.55 - Filmy anim. 7.30 - Poczta Rosyjskiej TV. 8.00 - Witaj, kraju. 8.30 - Sam sobie reżyserem. 9.00 - Anchlage przedstawia. 9.30 - Miasteczko. 10.00 - Rosyjskie lotto. 10.40 - Świat książek. 10.55 - Komedia "Ślomiański kapelusik". 12.00 - Wiadomości. 12.30 - Federacja. 13.10 - Godzina w parlamencie. 14.10 - S. "Prawo i porządek". 15.00 - Dialogi o zwierzętach. 16.00 - Stare mieszkanie. 17.10 - Ściśle tajne. 18.00 - Zwierciadło. 19.00 - Moda. 21.00 - Program A. Koneczalowskiego. 21.55 - Oddział dyżurny. 22.20 - Film fab.

TV POLONIA

7.00 - TV Polonia zaprasza. 7.05 - Gościniec - magazyn kultury i sztuki

ludowej. 7.35 - Słowo na niedzielę. 7.40 - "Złotopolscy" - serial prod. polskiej. 8.30 - "Tętno pierwotnej puszczy" - film dok. 9.00 - Dzień dobry na dzień dobry. 9.50 - Hulaj dusza - magazyn. 10.30 - Panteon. 10.45 - Niedzielne muzykowanie. 11.30 - "Mała Księżniczka" - serial anim. prod. angielskiej. 12.00 - Szkoła na wesoło. 12.30 - Magazyn polonijny ze Skandynawii. 13.00 - Transmisja niedzielnej Mszy Świętej. 14.05 - Teatr rodzinny - "Sklep z zabawkami". 14.45 - Podwieczorek... z Polonią. 15.30 - "Larum grają... czyli rzecz o Henryku Sienkiewicz" cz. 2 - film dok. 16.30 - Tak jak w kinie. 16.50 - Pocztynion. 17.00 - Teleexpress. 17.15 - "Hrabia Kaczula" - serial anim. dla dzieci. 17.40 - Sport z satelity. Mistrzostwa Europy kobiet w tenisie. 18.45 - Latarnik - magazyn kulturalny. 19.15 - Dobranoc. 19.30 - Wiadomości. 19.50 - Prognoza pogody. 19.55 - Sport. 20.00 - "Kiedy rozum śpi" - dramat prod. polsko-francuskiej (1992). 21.45 - Marzenia Marcina Dańca cz. 4. 22.30 - Panorama. 22.56 - Prognoza pogody. 23.05 - Ze wszystkich stron. 23.35 - Twoja lista przebojów. 0.15 - Twarzą w twarz z Europą. 0.45 - Powitanie widzów amerykańskich. 0.50 - "Przygody kota Filemona" - film anim. dla dzieci. 1.00 - Wiadomości. 1.20 - Sport. 1.22 - Prognoza pogody. 1.25 - Kto jest

kim w Polsce. 1.30 - "Niepisane prawa" - film fab. prod. polskiej (1997). 2.30 - Panorama. 2.56 - Prognoza pogody. 3.00 - "Kiedy rozum śpi" - dramat prod. polsko-francuskiej (1992). 4.45 - Podwieczorek... z Polonią. 5.30 - Sport z satelity. 6.30 - Latarnik - magazyn kulturalny.

POLSAT

6.00 - Disco Polo Live. 7.00 - Twój lekarz oraz Wstarczyć chcieć. 7.30 - Jesteśmy - magazyn redakcji programów religijnych. 8.00 - "Rekiny wielkiego miasta" - serial anim. USA. 8.25 - "Power Rangers" - serial komed. 9.00 - Kalam-bury - program dla dzieci. 9.30 - Dyzurny satyrki kraju - program Tadeusza Drożdzy. 10.00 - Disco Relax. 11.00 - Pomoc domowa. 11.30 - S. "Sabrina, nastoletnia czarownica". 12.00 - S. "Dharma i Greg". 12.30 - "Miś Goldy III". USA (1994). 14.30 - "Arrow", USA (1996). 15.25 - Rykowiłko. 16.00 - Informacje. 16.10 - Zepster Sport Magazyn. 16.20 - Bill Cosby i straszne dzieciaki. 16.45 - Miłość od pierwszego wejrzenia. 17.20 - "Jeziorek marzeń", (USA). 18.15 - "Herkules", (USA). 19.05 - Idź na całosek - show z nagrodami. 20.10 - "Strażnik Teksasu" - ameryk. serial sensac. 20.50 - Losowanie LOTTO. 21.00 - "Szalona miłość", USA (1995). 22.50 - Na każdy temat. 23.55 - Magazyn sportowy. 1.30 - Muzyka na bis.

POLSAT-2

SOBOTA, 28 LISTOPADA

6.00 - 4x4 - magazyn motoryzacyjny. 6.30 - Dyzurny satyrki kraju - program satyryczny T. Drożdzy. 7.00 - "Życie jak poker" - polska telenowela. 7.30 - "Miodowe lata" - serial komed. 8.00 - "Bonanza" - western. 9.05 - "Droga do Avonlea" - kanad. serial obycz. 9.55 - "Skrzaty z wyspy Li" - anim. serial dla dzieci. 10.40 - "Przygoda w miasteczku Odysjea" - serial anim. 11.00 - "Bracia Hardy" - serial detek. 11.25 - "Po drugiej stronie lustra" - serial s-f. 12.05 - "Gra o wszystko z Billem Cosby" - program rozrywkowy. 12.30 - "Tajemnicza dama" - argentyńska telenowela. 13.35 - Magazyn Motoryzacyjny Młodych. 14.00 - Superstar - program rozrywkowy. 14.30 - Junior - show Jurka Petersburskiego Juniora. 15.00 - Disco Polo Live. 16.00 - "Zagubieni w Afryce". USA (1994). 18.00 - "Dynastia" - ameryk. serial obycz. 19.00 - "Droga do Avonlea" - serial obycz. 19.50 - Informacje. 20.05 - "Broadway Bill" - komedia USA (1934). 22.00 - Idź na całosek - show z nagrodami. 23.00 - "Lawina", USA (1994). 24.00 - Disco Relax.

NIEDZIELA, 29 LISTOPADA

6.00 - Talent za talent - program dla dzieci. 6.30 - Oskar - program o muzyce filmowej. 7.00 - "Życie jak poker" - polska telenowela. 7.30 - "13 posterunek" - serial komed. 8.00 - "Bonanza" - western. 9.05 - "Droga do Avonlea" - kanad. serial obycz. 10.05 - "Skrzaty z wyspy Li" - anim. serial dla dzieci. 10.30 - "Przygoda w miasteczku Odysjea" - serial dla dzieci. 11.10 - "Nancy Drew" - serial detekt. 11.30 - "Po drugiej stronie lustra" - serial przyg. 12.00 - Gra o wszystko z Billem Cosby - program rozrywkowy. 12.35 - "Wesoły wdowiec" - serial komed. 13.00 - "Wojna i pamięć" - epopcja wojenna. 14.00 - "Zagubieni w Afryce", USA (1994). 16.00 - "Orbitalny posterunek". 17.00 - "Potężna dżungla" - serial komed. 17.30 - "Benny Hill" - program rozrywkowy. 18.00 - "Dynastia" - ameryk. serial obycz. 19.00 - "Droga do Avonlea" - kanad. serial obycz. 19.50 - Informacje. 20.05 - "Lawina", USA (1994). 21.40 - "Tybetański dzwonek" - serial kostium. 22.40 - ROCKMKK. 23.15 - Afficionado. 23.45 - Soundtrack. 0.15 - DJ Club. 0.45 - Disco Polo Live.

PONIEDZIALEK, 30 LISTOPADA

6.00 - Przytul mnie. 7.00 - Na topie - program muzyczny. 7.30 - Link New Look - magazyn mody. 8.00 - TV Shop. 8.30 - "Kapitan Jastrząb" - anim. serial dla dzieci. 9.00 - "Allo, allo" - serial komed. 9.30 - "Tybetański dzwonek" - serial komed. 10.35 - "Aniołki Charli'ego" - serial. 11.30 - "Zar młodości" - kanad. serial obycz. 12.30 - Disco Relax. 13.30 - ROCKMKK. 14.00 - Szkoblok. 14.30 - Dżana. 15.00 - Piosenka na zyczenie. 16.00 - "Domek na preri" - serial obycz. 17.00 - Informacje. 17.10 - "Kapitan Jastrząb" - serial anim. dla dzieci. 17.35 - "Aniołki Charli'ego" - serial krym. 18.25 - "Allo, allo" - serial komed. 19.00 - "Tajemnicza dama" - argentyńska telenowela. 19.50 - Informacje. 20.05 - "Robocop" - serial s-f. 21.00 - "Nic świętego" - serial obycz. 22.00 - "Ulica nadziei" - dramat. serial obycz. 23.00 - "Mumia żyje" - film grozy. USA (1993). 0.40 - Przytul mnie. 1.40 - Piosenka na zyczenie.

WTOREK, 1 GRUDNIA

6.00 - Przytul mnie. 7.00 - Dżana. 7.30 - Szkoblok. 8.00 - TV Shop. 8.30 - "Kapitan Jastrząb" - serial anim. dla dzieci. 9.00 - "Allo, allo" - serial komed.

9.30 - "Robocop" - serial s-f. 10.30 - "Aniołki Charli'ego" - serial krym. 11.30 - "Zar młodości" - kanad. serial obycz. 12.30 - "Tajemnicza dama" - argentyńska telenowela. 13.30 - Superstar. 14.00 - Szkoblok. 14.30 - Dżana. 15.00 - Piosenka na zyczenie. 16.00 - "Domek na preri" - serial obycz. 17.00 - Informacje. 17.10 - "Sally czarownica" - serial anim. dla dzieci. 17.35 - "Aniołki Charli'ego" - serial krym. 18.25 - "Allo, allo" - serial komed. 19.00 - "Micaela" - włoska telenowela. 19.50 - Informacje. 20.05 - "Dziwny traf" - serial sensac. 21.00 - "Zamiana" - USA (1994). 22.40 - "Mumia żyje" - film grozy. USA (1993). 0.20 - Przytul mnie. 1.20 - Piosenka na zyczenie.

ŚRODA, 2 GRUDNIA

6.00 - Przytul mnie. 7.00 - Dżana. 7.30 - Szkoblok. 8.00 - TV Shop. 8.30 - "Sally czarownica" - serial anim. dla dzieci. 9.00 - "Allo, allo" - serial komed. 9.30 - "Dziwny traf" - serial sensac. 10.30 - "Aniołki Charli'ego" - serial krym. 11.30 - "Zar młodości" - kanad. serial obycz. 12.30 - "Micaela" - włoska telenowela. 13.30 - Junior - show Jurka Petersburskiego Juniora. 14.00 - Szkoblok. 14.30 - Dżana. 15.00 - Piosenka na zyczenie. 16.00 - "Domek na preri" - serial

obycz. 17.00 - Informacje. 17.10 - "Kapitan Jastrząb" - anim. serial dla dzieci. 17.35 - "Aniołki Charli'ego" - serial krym. 18.25 - "Allo, allo" - serial komed. 19.00 - "Tajemnicza dama" - argentyńska telenowela. 19.50 - Informacje. 20.05 - "Central Park West" - serial obycz. 21.00 - "Babe", USA (1983). 22.50 - "Luz na kołach" - komedia, USA (1989). 0.40 - Przytul mnie. 1.40 - Piosenka na zyczenie.

CZWARTEK, 3 GRUDNIA

6.00 - Przytul mnie. 7.00 - Dżana - program muzyczny. 7.30 - Szkoblok - magazyn muzyczny. 8.00 - TV Shop. 8.30 - "Kapitan Jastrząb" - serial anim. dla dzieci. 9.00 - "Allo, allo" - serial komed. 9.30 - "Central Park West" - serial obycz. 10.30 - "Aniołki Charli'ego" - serial krym. 11.30 - "Zar młodości" - kanad. serial obycz. 12.30 - "Micaela" - włoska telenowela. 13.30 - Magazyn Motoryzacyjny Młodych. 14.00 - Link New Look - magazyn mody dla młodzieży. 14.30 - Na topie. 15.00 - Piosenka na zyczenie. 16.00 - "Domek na preri" - serial obycz. 17.00 - Informacje. 17.10 - "Kapitan Jastrząb" - serial anim. dla dzieci. 17.35 - "Aniołki Charli'ego" - serial krym. 18.25 - "Allo, allo" - serial komed. 19.00 - "Tajemnicza dama" - argentyńska telenowela. 19.50 - Informacje. 20.05 - "Kobra" -

ameryk. serial akcji. 21.00 - "Stepowi jeźdźcy", USA (1964). 22.45 - "Luz na kołach" - komedia USA (1989). 0.30 - Przytul mnie. 1.30 - Piosenka na zyczenie.

PIĄTEK, 4 GRUDNIA

6.00 - Przytul mnie. 7.00 - Disco Polo Live. 8.00 - TV Shop. 8.30 - "Sally czarownica" - serial anim. dla dzieci. 9.00 - "Allo, allo" - serial komed. 9.30 - "Kobra" - serial akcji. 10.30 - "Aniołki Charli'ego" - serial krym. 11.30 - "Zar młodości" - kanad. serial obycz. 12.30 - "Micaela" - włoska telenowela. 13.30 - Magazyn Motoryzacyjny Młodych. 14.00 - Link New Look - magazyn mody dla młodzieży. 14.30 - Na topie. 15.00 - Piosenka na zyczenie. 16.00 - "Domek na preri" - serial obycz. 17.00 - Informacje. 17.10 - "Kapitan Jastrząb" - serial anim. dla dzieci. 17.35 - "Aniołki Charli'ego" - serial krym. 18.25 - "Allo, allo" - serial komed. 19.00 - "Tajemnicza dama" - argentyńska telenowela. 19.50 - Informacje. 20.05 - Idź na całosek - show z nagrodami. 21.00 - Rykowiłko. 21.30 - "Twardy zawodnik", USA (1982). 23.15 - "Zadza zemsty", USA (1993). 0.40 - "Nieznanymi" - prowok. serial obycz. 1.10 - Przytul mnie. 2.10 - Piosenka na zyczenie.

„KURIER WILEŃSKI” - TWÓJ PRZYJACIEL - INFORMUJE, DORADZA, POMAGA

Samotni w oceanie Internetu

Kiedy w krajach Zachodu zaczął rozpowszechniać się Internet, socjologowie uderzyli na alarm: oto nowa forma komunikacji przyczyni się do rozbicia więzi rodzinnych i kontaktów społecznych. Zamiast grup środowiskowych powstanie zbiór wyalienowanych osobników, godzinami wpatrujących się w monitor komputera.

Wkrótce jednak eksperci zaczęli wyciągać przeciwne wnioski - internetową wspólnotę uznano za wesolą gromadę.

Badacze z Pittsburga w ramach projektu „Home Net” oddali komputery do bezpłatnego użytku 93 rodzinom. Zleceniodawcy zobowiązali się przy tym pokryć koszty połączeń telefonicznych i zainstalowania Internetu. Połowa ze 170 uczestników eksperymentu miała korzystać z wypisanych dobrodziejstw przez rok, druga połowa - przez pół roku. Na początku i na końcu doświadczenia nowi internauci odpowiadali na szereg pytań dotyczących swego życia. Do wyboru były takie odpowiedzi, jak: „Kiedy tylko chcę, mogę znaleźć sobie towarzystwo”, lub „Wszystko, co robię sprawia mi ogromną trudność”. Oprócz tego biorący udział w eksperymencie musieli wyjawic, ile czasu spędzają z rodziną i z przyjaciółmi.

„Rezultaty okazały się szokujące. To prawdziwa zagadka. Tak naprawdę oczekiwaliśmy całkowite odmiennych wyników, podobnie jak nasi zleceniodawcy”, powiedział po zakończeniu projektu „Home Net” jeden z jego twórców, psycholog społeczny Robert Kraut. Okazało się, że Internet sprawia, iż jego użytkownicy stają się samotni i pogrążeni w depresji, i to tym bardziej, im dłużej z niego korzystają. Nie odgrywa przy tym roli, w jaki sposób internauci zeglują w cyberprzestrzeni. Coraz bardziej osamotnieni stawali się ci, którzy w

komputerowej sieci poszukiwali informacji (wszystko jedno jakich - możliwości zakupów, rozkładu jazdy, nowych książek, itp. Czy też po prostu pornografii, rozkoszowanie się tą ostatnią jest ulubionym zajęciem znakomitej większości użytkowników Internetu). Jednakże w takim samym stopniu ofiarą alienacji padali

„internauci komunikatywni”, tj. zapaleni użytkownicy poczty elektronicznej i grup dyskusyjnych. Jak poinformował Robert Kraut, panuje bezpośrednia zależność między socjalnym zachowaniem ludzi a czasem, który poświęcają internetowej żegludze. Każda godzina spędzona na linii czyniła uczestników eksperymentu przeciętnie o jeden procent bardziej depresyjnymi i 0,5 procenta bardziej samotnymi. Innymi słowy, 60 minut buszowania w Internecie powodowało utratę 2,7 z przeciętnie 66 znajomości istniejących na początku eksperymentu.

Powyższe konkluzje nie powinny jednak być zaskoczeniem. Środki masowego przekazu wielokrotnie informowały o internetowych fanatykach, zaniedbujących często swoją rodzinę. W ubiegłym roku smutną sławę zyskała Sandra Hacker z Cincinnati (Ohio), która na 12 godzin dziennie zamykała troje swych dzieci w straszliwie zaśmieconej sypialni, aby nie przeszkadzały jej w wędrówkach po globalnej sieci. Wyrodną matkę pozbawiono praw rodzicielskich. Pewien Amerykanin wprowadził się do nowo zasiedlonego luksusowego wieżowca. Wydawało się, że dom stoi pusty, jednak wieczorem w oknach prawie każdego mieszkania widać było poświatę komputerowego monitora. Lokator mimo to postanowił poznać swych sąsiadów. Wywisł ogłoszenie o zebraniu. Przyszło kilka osób, którym zaproponował urządzenie integracyjnego grilla. „A po co? Przecież możemy wymienić się e-mailami”, padła odpowiedź.

Socjologowie zwracają uwagę, że pół miliona mężczyzn z całego świata, zamiast spędzać czas w gronie rodziny, codziennie otwiera internetową stronę z „Jenny”, studentką, która rozbiera się, kocha i wykonuje inne intymne czynności przed kamerą. Niektórzy z wielbicielei elektronicznej dziewczyny nie mają już żadnych znajomych.

Marek KAROLKIEWICZ
(Przełądz tygodniowy)

DLA DOROSŁYCH I DZIECI

Po cenach producentów litewskich wyrobów cukierniczych sprzedajemy **BOŻO-NARODZENIOWE PREZENTY**

„Osterna i KO”,
Antakalnio 73, Vilnius,
tel. (22) 70-91-09.

(Zam. 667)

EKRANY

LIETUVA - 27-29.XI
„Zwariowany z powodu Mary” - o 14, 18, 22.30.
„Moulan” o 10.30, 12.15, 16.15. „Idioci” o 20.15.

VILNIUS - 27.XI-3.XII -
„Dzielną Willy Hunting” o 11.20, 16, 18.20. 4-10.XII o 16; 27.XI-3.XII - „Dwaj - to już dużo” o 13.40; „Ratując szeregowca Ryana” o 20.40. 4-10.XII o 18.20; 4-10.XII - „Legenda miasta” o 12, 14, 21.20.

VINGIS - 27-29.XI -
„Hercules i Sherlock” o 11.30, 14. „Ziemia policjantów” o 16. „Krzyk” - o 18, 20.30.

PERGALE - 29.XI -
„Żmija” o 15, 17, 19.
„SALA OZO” - 27-29.XI -
„Lot nad kukulczym gniazdem” o 18.

MIĘDZYNARODOWE CENTRUM

„INFOMAGIJA”

→ Uczy języków: angielskiego, niemieckiego, francuskiego, włoskiego, hiszpańskiego, litewskiego i szwedzkiego.

→ Abiturientów przygotowujemy do egzaminu wstępnego z języka angielskiego.

→ Dla osób spoza Wilna są grupy sobotnie.

→ Biuro tłumaczeń.

Nasz adres:

Pamenkalnio 11-301,
Tel.: 62-46-97, 8-287-29045

(Zam. 651)

Organizujemy kursy jazdy na kategorię „B” na Starym Mieście (są dzienne grupy).

(Zam. 654)

Tel./faks. (8-22) 79 12 37, tel. (8-22) 61 34 84

Pogoda

Mróz, gołoledź, bez opadów...

Dziś na Litwie zachmurzenie zmienne, lokalnie przelotne opady śniegu. Wiatr południowo-wschodni 6-11 m/sk. Temperatura w nocy 9-14, w dzień 3-8 stopni mrozu.

W Wilnie krótkotrwale opady śniegu. Temperatura w nocy 11-13, w dzień 4-6 stopni mrozu.

W ciągu następnych dwóch dni przelotne opady śniegu, zamieć, temperatura w nocy 5-10, lokalnie do 13, w dzień 1-6 stopni mrozu.

VERSLO INFORMACIJA

FAKSE INFORMATORIUJE Vilnius (22) 250707

Kaune (27) 798138

http://katalogas.nkm.lt

2001 Vilnius, tel.: 227802, 227925, fax: 227203, 227925

Metodą biostymulacji skutecznie leczymy alkoholizm, nerwicę, bezsenność, dystonię, nadciśnienie, otwarte formy choroby wrzodowej i astmy oskrzelowej, nadwagę, neurodermit, jak też nocne moczenie się i jękanie u dzieci.

Konsultujemy w zakresie narkomanii.

Gwarantujemy jakość i poufność.

Centrum Medyczne „Neurovita”, ul. Kauno 37/59, pokój 419, Wilno; tel. 33-02-15, 8-298-15452.

(Zam. 668)

Gabinet stomatologiczny „BEATA”

Leczymy i protezujemy uzębienie dorosłych i dzieci z zastosowaniem nowoczesnego sprzętu. Ceny dostępne. Konsultujemy bezpłatnie.

Wilno, ul. Pylimo 63
(naprzeciw rynku „Hale”)
Tel. 17-12-35.

(Zam. 564)

Najtańsza na Litwie
sprzedają żywność i wiewiórki.
Przy większym zakupie
klientom udzielamy zniżki.

Tel. 8-243-62710
299-44481

(Zam. 656)

Skupujemy surowiec mas
plastycznych.

Tel. 25-19-61, 30-98-81 (8-298) 21317.

(Zam. D-832)

Niedrogo naprawiam ma-
szyny do szycia.

Tel. 41-38-06.

(Zam. D-833)

Sprzedam rower turystycz-
ny.

Tel. 41-38-06.

(Zam. D-834)

Przedsiębiorstwo
personalne
G. KAMINSKASA

Wykonuje

kamienne pomniki

po przystępnej cenie,
zapewnia wysoką jakość.

Laisves pr.1 (obok Policji
Drogowej).

Informacja pod tel. 444-913
(po godz. 19), kom. (8-287)
30843.

(Zam. 512)

Sprzedajemy drwa jodłowe
i świerkowe, 12-18 Lt za metr
szkieletowy.

Możemy dostarczyć.
Tel. 51-42-98, 41-44-16.

(Zam. 640)

TARGI OPANCERZONYCH
DRZWI

Duży wybór, dostępne ceny,
sklep „Pasidaryk pats” (dział
drzwi opancerzonych).

Tel. 42-42-43.

(Zam. 641)

„Kibirksztis” naprawia lo-
dówki w Wilnie i w okolicach.
Tel. 72-15-40.

(Zam. 601)

Sprzedam drwa, dostar-
czam.

Tel. 42-80-03 (8-286)
04390.

(Zam. D-831)

KURIER WILEŃSKI

Wydawca
ZSA „Kurier Wileński”
Drukuje SA „Spauda”

Redaktor naczelny Zygmunt ZDANOWICZ

Nasz adres: Laisvės pr. 60
2056 Vilnius, Lietuvos Respublika
Indeks 0044 SL 322, ISSN 1392-0405
E-Mail adres: kurier_w@post.5c.lt

Ogłoszenia i reklamę do „Kuriera Wileńskiego” przyjmuję się pod adresem:
Dom Prasny, Laisvės pr. 60, piętro 11, pokój 1113, tel./fax 42-69-63, 42-72-65,
w dniach pracy od godz. 9.00 do 17.00.

TELEFONY: sekretariat redaktora naczelnego — 42-79-01, zastępcy redaktora — 42-79-04, 42-79-73, sekretarz redakcji, zast. sekretarza — tel./fax 42-79-49.

DZIAŁY: problemów społecznych — 42-78-72, ekonomiczny, życia wsi, stołeczny, kultury — 42-79-68, literatury i sztuki, polityczny, szkolnictwa i młodzieży, listów — 42-79-64, sportu — 42-79-04, reklamy i ogłoszeń — 42-69-63. Fotokorespondent — 42-90-81.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbliżone z opinią redakcji.

Dyżurny redaktor
Helena
GLADKOWSKA